

České vysoké učení technické v Praze

ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA

Výroční zpráva

2015

Zpracovaly:

PhDr. Barbora Ramajzlová, PhDr. Marta Machytková, Mgr. Michaela Morysková

Podklady připravily:

Ing. Iva Adlerová, Mgr. Tereza Bártová, RNDr. Ivana Hájková, PhDr. Lenka Krejčová,
PhDr. Helena Kovářiková, Mgr. Lenka Němečková, Mgr. Tereza Šorejsová, PhDr. Ludmila Tichá

květen 2016

1. Obsah

1. Obsah	3
2. Úvod	5
3. Ústřední knihovna – organizace a financování	6
3.1 Organizace a řízení	6
3.2 Knihovnická rada	6
3.3 Financování ÚK.....	7
3.4 Spolupráce s fakultami, katedrami	7
4. Fondy informačních zdrojů	8
4.1 Stav fondů, přírůstek.....	8
4.2 Prodejní výstava knih	9
4.3 Elektronický informační fond	9
4.4 Nové formy akvizice	10
5. Financování informačních zdrojů	11
5.1 Financování tištěné knižní literatury	11
5.2 Financování oborových časopisů	11
5.3 Financování konsorciálních e-zdrojů a služeb	11
5.4 Financování nekonsorciálních e-zdrojů a služeb.....	12
5.5 Financování informačních zdrojů – rekapitulace.....	12
6. Uživatelé	13
7. Služby	14
7.1 Výpůjční služby.....	14
7.2 Nové výpůjční služby (krátkodobé výpůjčky českých a zahraničních e-knih)	16
7.3 Elektronické služby	16
7.4 Rešeršní a konzultační služby	17
7.5 Reprografické služby	17
8. Webové stránky, propagace	18
8.1 Webové stránky	18
8.2 Propagace a komunikace s uživateli	18
9. Zajištění a zpřístupnění elektronických informačních zdrojů (EIZ)	20
9.1 Zhodnocení dostupnosti EIZ v roce 2015	20
9.2 Statistické sledování využití EIZ.....	20
9.2.1 Multioborové zdroje	21
9.2.2 Citační databáze a rejstříky	22
9.2.3 Oborové informační zdroje	23
10. Podpora studia	25
11. Podpora vědy a výzkumu	27
12. Podpora vědeckých časopisů na ČVUT (Acta Polytechnica)	29
13. Budování institucionálního repozitáře	31

14. Informační infrastruktura	32
14.1 Technické a technologické vybavení ÚK	32
14.2 Knihovní systém Aleph	32
15. Prostory	33
16. Personální situace	34
17. Mezinárodní a národní spolupráce	35
17.1 Členství v odborných orgánech a organizacích	35
17.2 Zahraniční hosté v ÚK	36
17.3 Zahraniční cesty	36
18. Projekty (grantová a rozvojová činnost)	37
18.1 Realizované v roce 2015	37
18.2 Podané na rok 2016, pokračující	37
19. Publikáční a přednášková činnost	38
20. Přílohová část	40

2. Úvod

Výroční zpráva za rok 2015 je v pořadí sedmá, kterou Ústřední knihovna ČVUT (ÚK) bilancuje svoji činnost jako samostatné centrální pracoviště.

Autor jakéhokoliv textu dobře ví, že když je o čem psát, jde to skoro samo. A stejně tomu je v případě této zprávy. Knihovna je součástí velké a významné univerzity, sama má i odpovídající široký záběr činností. Nečekáme na úkoly, které na nás spadnou, ale jdeme naproti všem příležitostem, kde víme/tušíme, že je prostor pro naše informace a znalosti. Děláme klasické knihovnické činnosti, ale snažíme se je naplňovat novými formami, přečtěte si např. o nových způsobech akvizice a o elektronických výpůjčkách. Spolupracujeme při hodnocení výsledků výzkumné činnosti školy, zabýváme se publikačním procesem, vytváříme podporu pro studenty, kteří chtějí umět pracovat s informačními zdroji a správně citovat. Stali jsme se pracovištěm redakce vědeckých časopisů ČVUT, ukazuje se, že to byl velmi prospěšný krok. Podívejte se na jednotlivé kapitoly této zprávy, protože těch dobrých počinů bylo v roce 2015 víc.

Knihovna v roce 2015 úspěšně plnila všechny úkoly, které vyplývají z jejího poslání. Výroční zpráva obsahuje tradičně údaje o fondech ÚK a jejich financování, informuje o uživateli a službách, které jsou jim poskytovány. Zpráva se podrobně zabývá problematikou dostupnosti elektronických informačních zdrojů a jejich využitím. Pozornost je dále věnována vzdělávacím aktivitám, podpoře výzkumné činnosti školy, rozvoji informační infrastruktury a dalším aktivitám, které ÚK realizovala v roce 2015.

Barbora Ramajzlová

3. Ústřední knihovna – organizace a financování

3.1 Organizace a řízení

ÚK je strukturovaná na centrální a detašovaná pracoviště (lokální knihovny). Centrální pracoviště působí v budově Národní technické knihovny (NTK) v Dejvicích, lokální knihovny jsou umístěny v prostorách mimodejvických fakult (na Fakultě biomedicínského inženýrství, Fakultě dopravní, Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské). V tabulkách, kterými je text této zprávy doplněn, je používána pro označení centrálního pracoviště zkratka ÚK/NTK a pro označení lokálních knihoven zkratky příslušných fakult.

Funkční členění knihovny:

- **Oddělení fondů** (akvizice, zpracování a zpřístupňování fondu, správa a ochrana fondu, správa a rozvoj knihovního systému Aleph, budování *Digitální knihovny ČVUT* jako univerzitního repozitáře).
- **Oddělení služeb** (výpůjční služby, specializované služby, e-slужby, bibliograficko-informační služby, poradenské a referenční, konzultační a reprografické služby, meziknihovní služba).
- **Oddělení podpory studia** (informační vzdělávání, zajišťování dostupnosti elektronických informačních zdrojů, výuka, školení a semináře, tvorba a správa webových stránek ÚK).
- **Podpora vědy a výzkumu** (hodnocení a srovnávání výsledků školy v oblasti publikování).
- **Redakce vědeckých časopisů** (vydávání celouniverzitních vědeckých časopisů, poskytování podpory publikujícím autorům, podpora informační a publikační gramotnosti v celém výzkumném cyklu).
- **Sekretariát ředitelky** (řídící a koncepční činnost, tvorba a řízení projektů, strategie rozvoje ÚK, řízení lokálních knihoven).
- **Lokální knihovny** (akvizice, zpracování, zpřístupňování a ochrana fondů, výpůjční služby, elektronické dodávání dokumentů, meziknihovní služba).

3.2 Knihovní rada

Podle *Organizačního řádu ÚK*, čl. 5, 6 je stálým poradním orgánem ředitele Knihovní rada. V roce 2014 byla na základě návrhů děkanů fakult a ředitelů součástí jmenována rektorem Knihovní rada v novém složení. Podle jednacího řádu členy Knihovní rady jmenuje rektor na dobu určitou nejvýše do konce svého funkčního období. Ředitelka ÚK svolává zasedání Knihovní rady, předkládá materiály k projednání a může pozvat hosty ke konkrétnímu bodu jednání.

K 1. 12. 2015 na vlastní žádost rezignoval prof. Ing. Jiří Nožička, CSc. na funkci předsedy Knihovní rady. Ve funkci jej nahradil doc. Ing. Jan Chyský, CSc. prorektor pro rozvoj.

K 31. 12. 2015 byli členy Knihovní rady:

Doc. Dr. Ing. Václav Liška	Fakulta stavební
Ing. Růžena Petrová, Ph.D.	Fakulta strojní
Doc. Ing. Milan Polívka, Ph.D.	Fakulta elektrotechnická
Mgr. Jarmila Štruncová	Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská
Doc. PhDr. Oldřich Ševčík, CSc.	Fakulta architektury
Doc. Ing. Lukáš Týfa, Ph.D.	Fakulta dopravní
Ing. Ida Skopalová	Fakulta biomedicínského inženýrství
Doc. RNDr. Alena Šolcová, Ph.D.	Fakulta informačních technologií
Mgr. Tomáš Groll	Masarykův ústav vyšších studií
Ing. Radek Holý	Výpočetní a informační centrum
PaedDr. Vladana Botlíková, CSc.	Ústav tělesné výchovy a sportu
Ing. Karel Smolek, Ph.D.	Ústav technické a experimentální fyziky
Ing. Marie Studničková, CSc.	Kloknerův ústav
Mgr. Jan Štěpánek	Technologické a inovační centrum
PhDr. Vladimíra Kučerová	Česká technika – nakladatelství ČVUT
Prof. Ing. Vladimír Haasz, CSc.	Univerzitní centrum energeticky efektivních budov
Prof. Ing. Václav Hlaváč, CSc.	Český institut informatiky, robotiky a kybernetiky

Knihovní rada se sešla v roce 2015 dvakrát. Na červnovém zasedání se Knihovní rada věnovala strategickým cílům knihovny v období 2015-2018 a plnění plánovaných aktivit v roce 2015. Dále projednala a schválila bez připomínek rozpočet na rok 2015. Další zasedání se konalo 9. 12. 2015 a věnovalo se problematice otevřených dat k prosazení podpory jejich jednotného řešení ukládání, šíření a uchování. Také bylo představeno a diskutováno řešení projektu IP 2015 č. 19a – *Implementace identifikátoru ORCID na ČVUT*. Ředitelka stručně komentovala čerpání rozpočtu, podrobněji se zabývala výdaji na informační zabezpečení a důvody jejich nárůstu.

3.3 Financování ÚK

ÚK hospodařila jako samostatná účetní jednotka s rozpočtem, který je určen metodikou rozpočtu ČVUT. Rozpočet ÚK byl tvořen nákladově podle činnosti ÚK. Byl z něj financován nákup informačních zdrojů (knihy, časopisy, e-zdroje), personální a provozní zajištění ÚK, technická podpora a příslušné služby pro ÚK a platba za pronájem prostor v budově NTK. Knihovna hospodařila s vlastními zdroji, kterými jsou příjmy za poplatky, služby apod. Dalšími finančními zdroji jsou granty/projekty, které ÚK v daném roce získala. Nepeněžními zdroji ÚK byly signální výtisky skript a některých tiskovin České techniky - nakladatelství ČVUT a výměnné publikace.

Rozpočet ÚK pro rok 2015 byl podobný jako v předchozím období. Finanční řízení bylo úsporné, zejména s ohledem na kurzová rizika při zajišťování elektronických informačních zdrojů.

3.4 Spolupráce s fakultami, katedrami

Tato spolupráce je pro činnost knihovny klíčová a podílí se na ní většina pracovníků knihovny. Potřebné informace byly zveřejňovány jednak na webových stránkách ÚK v sekci *Katederní knihovny*, jednak byly předávány v rámci osobních kontaktů. Pro oblast fondů (akvizice, inventarizace, předávání fondu na katedry) je pro každou fakultu a součást školy stabilně určena konkrétní pracovnice ÚK jako jejich kontaktní osoba.

Před zahájením akademického roku 2015/2016 se zástupci dejvických fakult, pověřeni správou katederních knihoven na jednotlivých katedrách, setkali s pracovníky ÚK. Setkání jsou již od roku 2009 tradičně organizovaná po jednotlivých fakultách. Cílem těchto akcí je zhodnotit spolupráci fakult s ÚK, informovat o všech oblastech činnosti ÚK a získat připomínky k práci knihovny. Na setkáních se jednalo o finančních limitech příslušných fakult, určených pro akvizici, a stavu jejich čerpání v roce 2015. Pracovnice ÚK informovaly o objednávkách časopisů na rok 2016, o revizi a inventarizaci fondu na katedrách. Představeny byly nové služby krátkodobých elektronických výpůjček, dále byly prezentovány informace o novinkách v elektronických informačních zdrojích a o konkrétních připravovaných akcích – prodejní výstava, školení a semináře.

Kromě oblasti doplňování fondu a zajišťování tradičních služeb spolupracovala ÚK s fakultami/katedrami v oblasti podpory studia a podpory výzkumu, o tom podrobněji v dalších částech zprávy.

4. Fondy informačních zdrojů

4.1 Stav fondů, přírůstek

ÚK buduje specializované fondy informačních zdrojů (ve formě tištěné i elektronické) podle informačního profilu, který vychází ze zaměření studijních programů a studijních oborů a konkrétní vědecké a výzkumné činnosti fakult a ústavů ČVUT. Tištěné fondy jsou umístěny jednak přímo v ÚK (v centrálním pracovišti ÚK v budově NTK a v lokálních knihovnách), jednak na katedrách a ústavech fakult – podle toho, kdo je financoval.

Akvizice fondu probíhala v úzké součinnosti s pedagogy a vědeckými pracovníky, a to podle zásad *Akviziční politiky Ústřední knihovny ČVUT*. Z finančních prostředků ÚK byly pořizovány informační zdroje určené pro celou školu. Z prostředků fakult a ústavů byly hrazeny oborově zaměřené informační zdroje, studijní literatura, doporučená literatura k předmětům dané fakulty, české a zahraniční časopisy tematicky zaměřené na studijní a vědní obory dané fakulty či ústavu. Knižní fondy byly nakoupeny většinou z prostředků fakult (finanční limity fakult, granty a rozpočty kateder), podíl těchto nákupů byl z celkového financování knižního fondu v roce 2015 ve výši 92 %.

Nový přírůstek v roce 2015 byl tvořen tištěnými publikacemi, které byly převážně pořizovány nákupem (3 553 knihovních jednotek), část přírůstků v počtu 1 514 knihovních jednotek byla získána jako signální výtisky (tiskoviny vydávané Českou technikou – nakladatelstvím ČVUT) nebo mezinárodní výměnou. Další část přírůstků (936 knihovních jednotek) tvořily vysokoškolské kvalifikační práce. Celkový přírůstek knižního fondu za rok 2015 byl evidován v počtu 6 003 knihovních jednotek, vývoj přírůstků za posledních deset let je uveden v tab. 1.

ÚK ČVUT	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2016
přírůsteky	11 802	11 644	11 111	8 899	7 295	7 211	6 969	7 199	6 987	6 003

tab. 1

V roce 2015 bylo z celkového knižního fondu vyřazeno 7 512 knihovních jednotek. Největší **úbytek** (5 915 knihovních jednotek) byl proveden v rámci centrálního pracoviště ÚK, a to vyřazením obsahově zastaralých nebo opotřebovaných dokumentů z katederních knihoven dejvických fakult a z centrálního fondu. Přes 1 000 knihovních jednotek bylo vyřazeno v lokální knihovně FD v rámci revize fondu na katedrách.

Vývoj objemu knižního fondu ČVUT za posledních deset let je dokumentován v tab. 2.

ÚK ČVUT	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
kniž. fond	515 923	516 751	518 753	505 190	499 109	497 644	483 345	486 096	484 114	482 605

tab. 2

Časopisecký fond v roce 2015 tvořilo 320 titulů časopisů, z nich v tištěné podobě bylo 316 titulů, 4 tituly byly přístupné pouze v elektronické podobě s možností přístupu pro celé ČVUT. Celkem se odebíralo 332 exemplářů tištěných časopisů. V tab. 3 jsou uvedeny počty odebíraných titulů za posledních deset let. Trend snižování počtu odebíraných titulů je jednoznačný, ale je třeba si uvědomit, že od roku 2010 došlo k přísnější centralizaci při předplacení časopisů, zejména s ohledem na šetření finančních prostředků, což se projevilo významně u počtu exemplářů – např. v roce 2010 bylo předplaceno 442 titulů v 548 exemplářích, v roce 2015 už byl poměr u tištěných časopisů 316/332. Důvodem snižování počtu odebíraných časopisů je určitě i dostatečnost informačních zdrojů – elektronických verzí časopisů – z produkce vydavatelství Elsevier, Wiley, Springer aj., které jsou zajišťovány prostřednictvím konsorcií, jejichž je ČVUT členem od roku 2000.

ÚK ČVUT	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
počet titulů časopisů	748	728	736	620	442	428	389	355	341	320

tab. 3

Na základě koordinované akvizice mezi ÚK a NTK platí dohoda, že jedinečné časopisy (tj. ty, které předplácí jenom ÚK) jsou umístěny ve společné studovně časopisů s NTK v 3.NP. V roce 2015 to bylo 42 titulů časopisů financovaných z limitů fakult (FSv, FS, FEL, MÚVS a ÚK). Ve studovně jsou k dispozici aktuální čísla a kompletní předcházející ročník. Vázané ročníky 2009-2014, výběrově to je 17 titulů, byly podle klasifikace LCC zařazeny do fondu NTK (s označením majetek ČVUT a chráněny RFID čipem

ČVUT), dostupné jsou pouze prezenčně, zbývajících 25 jedinečných titulů je uloženo ve skladu. Ostatní oborové časopisy (jedná se o 274 tituly) jsou umístěny na katedrách nebo v lokálních knihovnách.

4.2 Prodejní výstava knih

Úspěšnou formou akvizice knih se stala prodejní výstava zahraničních tištěných novinek v technických oborech, jejíž sedmý ročník proběhl ve dnech 19. až 23. října 2015 v prostorách budovy NTK. Výstava se konala pod názvem *Nov@ 2015 – Knižní novinky v technických oborech: 7. prodejní výstava zahraniční literatury pro obory ČVUT* a byla realizována s podporou projektu *Fondu na podporu celoškolských aktivit ČVUT (FCA) 2015*. Poprvé byla výstava otevřena po celou dobu pracovního týdne.

Cílem výstavy bylo zprostředkování nejnovější zahraniční literatury pro studijní a vědní obory ČVUT. Výběr knih byl uskutečněn převážně na základě doporučení pedagogů. Tradiční výhodou byla možnost prohlédnutí knih na místě a využití výstavní slevy, kterou dovozce (firma Kuba Libri) nabídl. Záměr – vystavování děl autorů ČVUT, kteří publikovali v zahraničí – měl v předchozím roce velký ohlas, takže tento typ publikací byl součástí výstavní nabídky a většina z nich byla zakoupena do fondu ÚK. Celkem bylo na výstavu dovezeno 499 titulů. Do fondu ÚK bylo nakoupeno celkem 160 knih za 359 839,- Kč. Z toho z finanční podpory FCA bylo pořízeno 47 knih v hodnotě 100 000,- Kč. Dalších 97 titulů bylo hrazeno z limitů fakult a z rozpočtů a grantů kateder. Z rozpočtu ÚK se uhradilo 16 titulů.

obr. 1

4.3 Elektronický informační fond

Elektronický informační fond je tvořen **bibliografickými, citačními a fulltextovými databázemi** (digitální knihovny), které se nakupují formou licenčních poplatků a jsou zpřístupněny v počítačové síti ČVUT (podrobněji v kap. 9 *Zajištění a zpřístupnění elektronických informačních zdrojů*). Dále jej tvoří elektronické knihy, které jsou zakoupeny formou trvalého nákupu nebo jsou jako kolekce e-knih přístupné na základě ročního předplatného. V roce 2015 byla do tohoto fondu zařazena ELSA - sbírka digitalizovaných dokumentů Střediska pro podporu studentů se specifickými potřebami. Celkem se jednalo o 517 dokumentů, které jsou přístupné pouze těmto studentům.

Fond elektronických knih trvale zakoupených je na ČVUT budován od konce roku 2008, kdy vydavatelství Elsevier a vydavatelství Wiley povolily trvalý nákup jednotlivých knižních titulů, ke kterým mají uživatelé časově neomezený přístup. Postupně se k tomuto prodejnímu modelu přidala i další vydavatelství. Jednoznačným přínosem elektronických knih je jejich sdílení.

V knihovním fondu ČVUT tak bylo k 31. 12. 2015 evidováno celkově 1 305 trvale nakoupených e-knih. Jejich využití je statisticky sledováno v ukazateli *Stažené články/kapitoly*. Konkrétní výsledky v jednotlivých letech jsou uvedeny v tab. 4.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ScienceDirect/e-books	4 707	3 935	3 121	1 881	1 596	954	1 616	1 107
Wiley books/reference works	7 811	4 959	4 055	8 731	2 890	3 313	1 966	1 963
EBSCO/e-books	-	-	-	-	-	365	625	88

tab. 4

V roce 2015 bylo na základě konkrétních požadavků akademických pracovníků zakoupeno formou trvalého nákupu pouze 12 titulů elektronických knih. Z toho čtyři tituly byly z vydavatelství ProQuest (z kolekce *ebrary*), dva tituly vydavatele Wiley a jedna kniha z vydavatelství Taylor and Francis. Dále se nakoupilo pět norem v elektronické formě, které nemohou být volně zpřístupněny přes celé ČVUT, ale buď v rámci katedry, která si je zaplatila, nebo pouze na místě samém, tj. na určeném počítači.

Kolekce elektronických knih jsou další součástí elektronického informačního fondu. Jsou to kolekce *Lecture Notes in Mathematics*, kolekce *Lecture Notes in Computer Science* a *Springer eBook Collection in Computer Science*, ke kterým je zajištěn přístup službou *SpringerLink* v rámci konsorciální licence. Kolekce jsou průběžně doplňovány/aktualizovány, rozsahem jsou objemnější, proto i jejich využití je vyšší. Celkové využití těchto kolekcí v letech 2009-2015 je uvedeno v tab. 5, kde je uvedeno i využití kolekcí *ebrary* a *Knovel*.

Uživatelé ČVUT měli v roce 2012 licenční přístup k celé kolekci elektronických knih *ebrary Academic Complete*. V následujících letech byl předplacen licenční přístup ke kolekci *ebrary* pouze v řadě *Engineering & Technology*, která obsahuje přes 8 tisíc titulů, toto předplatné pokračovalo i v roce 2015. Zájem o knihy této řady ukazuje růst v počtu čtených knih – v roce 2015 to bylo celkem 42 974 plných textů částí knih. V roce 2015 byl zaplacen licenční přístup k šesti modulům kolekce *Knovel*, která obsahuje e-knihy a referenční příručky z technických oborů a navíc umožňuje přesné vyhledávání informací (např. konkrétní vlastnosti daného problému). Nově byl zajištěn přístup ke kolekci online učebnic pro technické obory *Access Engineering* vydavatele McGraw-Hill, ze které bylo využito 649 dokumentů.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Springer Link/e-books (LNCS + LNM + bonusy)	14 475	17 497	16 008	9 872	27 195	56 070	52 881
ebrary	-	-	-	62 118	27 577	40 726	42 974
Knovel	-	-	-	560	-	5 816	7 296

tab. 5

4.4 Nové formy akvizice

Stále ještě novou formou je akvizice trvale nakoupených e-knih, která je založená na principu **nákupu přímo řízeného uživatelem (PDA - Patron Driven Acquisition)**. Poprvé byl tento způsob akvizice jako jednorázová akce použit v roce 2013 a zopakoval se v roce 2014. Tento nákup se osvědčil, proto jej knihovna využila v závěru roku 2015, kdy se ukázalo, že ještě je možné dočerpat finanční prostředky. Z předem vytipované databáze e-knih, jejímž dodavatelem byla firma EBSCO, byl proveden předvýběr 111 titulů e-knih, které oborově odpovídají zaměření studijních a vědních oborů na ČVUT. Uživatelé poté bez zásahu knihovníka knihy nakoupili tím, že o daný titul projeví zájem (tj. splnili aspoň jednu z podmínek – prohlížet knihu déle než 10 minut, nebo vytisknout či stáhnout jakoukoliv část nebo ji poslat e-mailem). Do PDA bylo vloženo 70 tis. Kč a za tuto částku uživatelé vybrali a nakoupili celkem 23 e-knih. Jakmile byl finanční limit vyčerpán, dodavatel nákup automaticky zablokoval. Celou akci podpořila předem propagace napříč fakultami ČVUT, jak mezi akademickými pracovníky, tak i mezi studenty.

Další nové způsoby akvizice se netýkají přímého nákupu e-knih, primárně se jedná o zpřístupnění e-knih prostřednictvím e-výpůjčky. V tomto procesu lze z pohledu akvizice hodnotit, o co mají uživatelé zájem, které tituly a kolikrát využili, analyzovat tyto informace jako zjišťování potřeb uživatelů. Podle výsledků pak upravovat a profilovat nabízené kolekce e-knih, případně vyhledávat tituly, které stojí za trvalý nákup. Součástí procesu je také vyhodnocení ekonomické stránky.

V červenci 2015 knihovna nabídla uživatelům **službu Ebook Library (EBL)**, která propojuje proces akvizice s výpůjční službou. Elektronická knihovna EBL zpřístupňuje téměř 6 500 zahraničních odborných knih ze široké škály vědních oborů. Vedle možnosti trvalého nákupu e-knih z této kolekce jde primárně o nabídku výpůjčky jednotlivých e-knih. Uživatel měl možnost vybrat si z kolekce nejnovějších e-knih a stáhnout si požadovaný titul do svého čtecího zařízení, ve kterém mu e-kniha zůstává až týden.

Podobná je **služba Flexibooks**, kterou knihovna nabídla uživatelům na podzim 2015. V nabídce jsou české knihy vydavatelů Grada, Fraus, Portál, Raabe a dalších. Kolekce byla vyprofilovaná podle potřeb ČVUT a obsahuje přes 2 000 titulů. Služba je přístupná přímo z *Katalogu ÚK*, po zadání požadavku na výpůjčku je uživatel přesměrován na stránku *Flexibooks*, odkud si může požadovanou knihu zpřístupnit.

5. Financování informačních zdrojů

Financování nákupů informačních zdrojů se řídilo pravidly *Akviziční politiky Ústřední knihovny ČVUT*. Jako každoročně si fakulty a ústavy stanovily tzv. limity – konkrétní finanční částky z rozpočtů fakult a ústavů, určené pro nákup studijní a vědecké literatury. Z těchto prostředků mohla ÚK na základě konkrétních požadavků nakupovat a na konci roku provedla zúčtování těchto částek. ÚK také zajišťovala nákupy z grantových finančních prostředků pro konkrétní katedry nebo pracovníky ČVUT.

Z rozpočtu ÚK se v roce 2015 financovaly elektronické informační zdroje a služby, které jsou dostupné všem pracovníkům a studentům ČVUT. Jednalo se o licenční poplatky nebo finanční spoluúčasti, ke kterým se ČVUT zavázalo svojí účastí v konsorciích (více v kap. 9). Z rozpočtu ÚK byly dále financovány nákupy elektronických knih zpřístupňovaných v síti ČVUT, v menší míře pak byly z rozpočtu ÚK dofinancovány nákupy studijní a časopisecké literatury, která je umístěna v centrálním pracovišti ÚK. Náklady po jednotlivých položkách jsou uvedeny v tab. 6.

V roce 2015 získala ÚK finanční podporu z *Fondu celoškolských aktivit (FCA)* ve výši 100 tis. Kč na nákup tištěných knih (popsáno v kap. 4.2 *Prodejní výstava knih*).

2015	knihy	e-knihy	časopisy	konsorciální poplatky	e-zdroje a služby	Celkem
náklady z rozpočtu ÚK (v Kč)	171 255*	135 293	2 587	7 341 334	2 765 376	10 415 814

* v tom započtena podpora z projektu FCA ve výši 100 tis. Kč

tab. 6

5.1 Financování tištěné knižní literatury

Knižní literatura (tištěné monografie, sborníky, učebnice a skripta) byla v roce 2015 nakoupena za celkem 3 441 332,- Kč. Z rozpočtu ÚK bylo uhrazeno 71 255,- Kč a z FCA na výstavní knihy to bylo 100 000,- Kč. Většina nákupů tedy byla hrazena z limitů fakult/ústavů, z dalších prostředků kateder a získaných grantových prostředků, a to v celkové výši 3 270 077,- Kč. Výdaje za tištěnou knižní literaturu v roce 2015 tvořily 23 % všech nákladů za informační zdroje ČVUT.

5.2 Financování oborových časopisů

Oborové časopisy byly financovány z limitů jednotlivých fakult/ústavů a z prostředků kateder, minimální částkou také z rozpočtu ÚK. Konkrétně bylo z limitů zapláceno celkem 1 008 650,- Kč, z prostředků kateder 240 060,- Kč a 2 587,- Kč doplatila ÚK. Celkem byly oborové časopisy financovány v částce 1 251 297,- Kč.

V září 2015 ÚK vypsal veřejnou zakázku malého rozsahu na dodávku zahraničních časopisů pro rok 2016. V rámci výběrového řízení byla vybrána firma SUWECO CZ, spol. s r. o., se kterou byla následně uzavřena smlouva na dodávání zahraničních časopisů v roce 2016.

5.3 Financování konsorciálních e-zdrojů a služeb

Náklady na konsorciální e-zdroje a služby se týkají licenčních poplatků, konsorciálních poplatků a finančních spoluúčastí v projektech programu MŠMT *Informace – základ výzkumu (LR)*. Databáze *Web of Science* a *Journal Citation Reports* jsou přímo financovány prostřednictvím rozpočtu Akademie věd ČR ze státních prostředků a z finanční spoluúčasti členů konsorcia.

V tab. 7 jsou uvedeny konkrétní částky, kterými byly placeny z rozpočtu ÚK **konsorciální poplatky a finanční spoluúčasti** na přístup ke konkrétním informačním zdrojům formou předplatného na následující rok. U zdrojů *IEEE/IET* a *ACM DL* se jedná o platbu daného roku. Je dobré připomenout, že model financování přístupu ke kolekcím elektronických časopisů vydavatelství Elsevier, Wiley a Springer je vázán stanovenými poplatky pro daný rok, které jsou vypočítané z celkového financování konsorcia. U vybraných titulů časopisů, které spadají do historického předplatného ČVUT, je zaručen trvalý přístup k archívům těchto titulů i po skončení licence.

E-zdroje a služby konsorciální	Cena (v Kč)
ScienceDirect (Elsevier)	2 964 567
Scopus	588 833
Wiley Online Library	977 895
SpringerLINK	757 343
Web of Science	833 337
ACM DL	110 206
IEEE/IET	714 353
EBSCOhost	394 800
Celkem	7 341 334

tab. 7

5.4 Financování nekonsorciálních e-zdrojů a služeb

Dalšími náklady byly licenční poplatky **za přístup k nekonsorciálním e-zdrojům a službám**, které jsou souhrnně uvedeny v tab. 8. Náklady byly hrazeny z rozpočtu ÚK, pouze licence k databázi IOP byla dofinancována z limitů FEL a FJFI. Celková částka vykazuje proti loňsku nárůst, vedle pokračujících přístupů k řadě e-zdrojů a služeb obsahuje také poplatky za služby *EBL* a *Flexibooks* (přístup do kolekcí knih – krátkodobé výpůjčky) a poplatek ke službě *Citace PRO* a přístup k časopisecké databázi *Sage STM*.

E-zdroje a služby nekonsorciální	Celkem (v Kč)
ASPI, Summon, IOP, MathSci, Ebrary, Knovel, LCC, Access Engineering, Helgi Library, normy IHS, Cambridge Press, Sage STM, EBL, Flexibooks, Citace PRO	2 765 376

tab. 8

5.5 Financování informačních zdrojů – rekapitulace

Celkové náklady v roce 2015 na pořízení informačních zdrojů pro ČVUT, bez ohledu na zdroje jejich financování, činily 14 934 631,- Kč. V tab. 9 je přehled vynaložených nákladů po jednotlivých položkách.

Celkové náklady ÚK 2015	knihy	e-books	časopisy	konsorciální poplatky	e-zdroje a služby	Celkem
cena (v Kč)	3 441 332	135 293	1 251 297	7 341 334	2 756 376	14 934 631

tab. 9

Pro srovnání uvádíme v tab. 10 přehled nákladů na financování informačních zdrojů, tj. knižní a časopisecké literatury v tištěné podobě, elektronické knihy, licenční poplatky a finanční spoluúčasti za přístup k elektronickým informačním zdrojům a službám v období 2006-2015. Světový trend, kterým je orientace na elektronické zdroje a služby, je dobře patrný i z pohledu financování. V roce 2010 činila celková částka za pořízení informačních zdrojů bezmála 12 mil. Kč, z toho na uhrazení elektronických zdrojů a služeb bylo použito skoro 6 mil. Kč. V roce 2015 z celkové částky 14 934 631,- Kč to bylo již více než 10 mil. Kč.

Inf. zdroje	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
celkem (v Kč)	10 337 854	11 441 636	12 163 548	11 189 663	11 958 566	10 745 542	9 649 927	14 476 545	15 156 835	14 934 631

tab. 10

6. Uživatelé

Interními uživateli ÚK jsou učitelé, vědečtí a odborní pracovníci ČVUT, studenti ČVUT všech typů studia, včetně programů celoživotního vzdělávání v rámci univerzity, dále ostatní pracovníci ČVUT a zahraniční studenti/profesoři na stáži na ČVUT. Externími uživateli jsou studenti a pracovníci jiných vysokých škol a odborná veřejnost. Služby jsou poskytovány formou meziknihovní služby také jiným knihovnám a informačním institucím v ČR, příp. i zahraničním institucím jako mezinárodní meziknihovní výpůjční služba.

Databáze uživatelů ÚK se odvozuje od databází studentů a pracovníků školy v rámci Informačního systému ČVUT. Vycházíme ze skutečnosti, že všichni pracovníci a studenti jsou uživateli ÚK – jejich fondů a jejich služeb dostupných v rámci počítačové sítě školy. Uživateli nejsou jen ti, kteří si půjčují fyzické dokumenty, ale všichni, kteří mají zájem a možnost přistupovat k elektronickému fondu, nástrojům a službám, a to z jakéhokoliv místa. K 31. 12. 2015 bylo v databázi uživatelů vykázáno 29 174 uživatelů.

Jako povinný ukazatel *Ročního výkazu o vysokoškolské knihovně* byla v roce 2015 sledována **návštěvnost knihovny**. Vzhledem k tomu, že ÚK nemá na svých pracovištích turniket nebo elektronické počítadlo, vyjma lokální knihovny na Fakultě dopravní, byla využita možnost řízeného kvalifikovaného odhadu. Celkový počet návštěv v prostorách pracovišť ÚK byl 52 088.

Velkou obsazenost a využití vykazuje naše chráněná studovna v 5. patře. Tento prostor má vhodné podmínky pro studium – ticho, dostupná literatura ve volném výběru s možností pořizování klasických kopií na vyžádání, osobní kontakt s referenčním pracovníkem. Samozřejmostí je WiFi – síť EDUROAM a vhodné umístění stolů jak pro větší studijní skupiny, tak i pro odpočinek a relaxaci.

Pro ÚK je důležité sledování návštěvnosti v budově NTK, protože studenti ČVUT zde tvoří významnou uživatelskou skupinu. Návštěvnost budovy (myslí se chráněný prostor za turniketem) je vykazována prostřednictvím evidenčního systému NTK. V roce 2015 bylo zaznamenáno 161 169 vstupů na studentské a zaměstnanecké karty ČVUT do budovy NTK. Proti roku 2014 je to o bezmála 50 tis. vstupů méně, a to již rok 2014 vykazoval velké snížení proti roku 2013, kdy bylo evidováno 245 691 vstupů. Jednou z možných příčin poklesu evidovaných vstupů může být určitá pohodlnost uživatelů. V roce 2015 totiž bylo zaznamenáno skoro 110 tisíc jednorázových anonymních vstupů bez nutnosti prokazování příslušnosti (tzv. lístečky – tickets), takže lze předpokládat, že několik desítek tisíc vstupů může jít na vrub studentům ČVUT. Sledován je také údaj o využívání noční studovny uživateli z ČVUT, kde bylo v roce 2015 evidováno 6 215 vstupů, což je cca o 10 % méně než v předchozím roce.

7. Služby

7.1 Výpůjční služby

ÚK zajišťovala výpůjční služby na všech pracovištích, a to formou absenčních, prezenčních a meziknihovních výpůjček.

V centrálním pracovišti ÚK jsou dvě výpůjční místa s asistencí (v 2.NP v hale služeb a v 5.NP v chráněném prostoru studovny ÚK). Uživatelé mohou také ve studovně využívat selfcheck – samoobslužný systém pro výpůjčku a vracení knih s možností jejich prodloužení (prolongace), včetně kontroly uživatelského konta. Studijní literatura, která je uložena ve skladu, se půjčuje pouze na základě rezervace/objednávky, kterou uživatel musí provést prostřednictvím svého konta v *Katalogu ÚK* na webu. Podle této rezervace je dokument vyexpedován ze skladu a uživateli je automaticky odeslán e-mail o připravené rezervaci u výpůjčního pultu v 2.NP. Uživatel také může prostřednictvím svého konta kontrolovat, co má půjčeno, může provést prodloužení výpůjčky a provést rezervaci na již půjčený dokument na kterémkoliv pracovišti ÚK.

Volně přístupný fond ve studovně v 5.NP je určen zejména k prezenčnímu studiu, ale některé dokumenty si uživatel může vypůjčit i absenčně formou přímé výpůjčky ve studovně nebo na základě rezervace. Prezenční výpůjčky evidovány nejsou.

Po dohodě s vedením Kloknerova ústavu zůstaly i v roce 2015 v prostorách bývalé knihovny zachovány jednou týdně výpůjční a další služby pro pracovníky ústavu, které jsou zajišťovány pracovníky centrálního pracoviště ÚK.

obr. 2

Celkově na všech pracovištích ÚK bylo uskutečněno 69 327 absenčních výpůjček, což je o 2 511 výpůjček méně než v předchozím roce. Pokles výpůjček je evidován na všech pracovištích ÚK, vyjma lokální knihovny FBMI, která sídlí na Kladně, tam počet absenčních výpůjček roste. Graf 1 dokumentuje vývoj počtu výpůjček a počtu uživatelů v období 2009-2015, tj. po dobu existence ÚK.

graf 1

V následujícím grafu 2 porovnáváme realizované absenční výpůjčky fyzického fondu s počtem stažených dokumentů („výpůjček“) z elektronického fondu v daném roce. Počet stažených e-dokumentů se týká pouze plných textů (časopisů, knih aj.), takže nezahrnuje citace a abstrakty, které jsou ukazatelem využití zejména u citačních databází *WoS* a *Scopus*.

Smyslem tohoto porovnání je vyjádření, ale i potvrzení změn, které jsou výrazné v posledních letech. Jedná se o změnu uživatelského chování, které vychází z toho, že dostupnost e-zdrojů je pro uživatele jednodušší než fyzická návštěva knihovny, a jak se ukazuje, je dostačující pro naplňování jejich informačních potřeb. Další změna se projevuje ve skladbě knihovního fondu, který se postupně více orientuje na elektronický fond, a v neposlední řadě to jsou změny v praxi knihovny (nové technologie, nové služby).

graf 2

Prezenční výpůjčky z volně dostupného fondu nebyly evidovány. Počet knihovních jednotek ve **volném výběru** byl celkově na všech pracovištích v roce 2015 v rozsahu 72 205 knihovních jednotek, v tab. 11 jsou uvedeny údaje za jednotlivá pracoviště ÚK v letech 2009-2015.

Počet KJ ve volném výběru	ÚK/NTK	FJFI	FD	FBMI	MUVS	Celkem
2009	30 293	5 215	13 989	4 541	8 457	62 495
2010	31 764	5 952	19 220	5 671	7 908	70 515
2011	32 339	5 226	11 122	6 628	7 946	63 321
2012	34 190	5 359	11 157	7 836	*	59 142
2013	35 172	5 573	12 343	9 128	*	62 216
2014	35 831	5 655	12 792	10 092	*	64 380
2015	36 155	5 531	19 378	11 131	*	72 205

* v roce 2012 byl fond lokální knihovny MUVS převeden do centrálního pracoviště v Dejvicích

tab.11

ÚK zajišťovala výpůjčky dokumentů i prostřednictvím **meziknihovní výpůjční služby** (MVS). Meziknihovní služba stále patří ke standardním službám knihovny, které jsou stále požadovány. V roce 2015 bylo realizováno celkem 1 347 (loni 2 041) požadavků, z toho 734 (loni 654) klasickou výpůjčkou, ostatní jako kopie v tištěné nebo elektronické formě.

Ze zahraničních knihoven bylo pro uživatele ČVUT vyžádáno 290 článků v tištěné nebo elektronické podobě a bylo vypůjčeno 178 knih.

Na centrálním pracovišti ÚK v Dejvicích je poskytována **služba půjčování elektronických čteček**. V roce 2015 se absenčně půjčovalo 15 čteček na měsíční výpůjční lhůtu, s výjimkou dvou letních měsíců. Celkově bylo realizováno 36 výpůjček. Půjčování elektronických čteček knihovna zavedla v roce 2012 s cílem nabídnout je uživatelům jako další možnost při využití elektronických dokumentů. V současné době se ukazuje, že zájem je o nejnovější typy čteček, které si studenti spíše chtějí vyzkoušet, zvažují-li jejich zakoupení. V dalším roce se rozšiřování fondu čteček neplánuje.

7.2 Nové výpůjční služby (krátkodobé výpůjčky českých a zahraničních e-knih)

Vzhledem k propojení akvizičního a výpůjčního procesu, které v sobě tyto služby nesou, byly z pohledu akvizičního zmíněny v kap. 4. 4 *Nové formy akvizice*, na tomto místě je uvádíme z pohledu výpůjční služby.

V červenci 2015 byla uživatelům otevřena elektronická knihovna **Ebook Library (EBL)**, která zpřístupňuje kolekci 6 500 zahraničních knih prostřednictvím tzv. krátkodobých výpůjček. Uživatel si v systému **EBL** vytvoří účet, vybranou knihu si může 5 minut prohlížet, po prohlédnutí si ji pak může vypůjčit na 1 nebo 7 dnů. Vybraná kniha se může číst přímo v systému nebo ji lze stáhnout do počítače, mobilu nebo čtečky. Služba je určena uživatelům z ČVUT, je omezena rozsahem IP adres s možností vzdáleného přístupu pouze pro zaměstnance ČVUT přes VPN. Výpůjčky jsou placené, ale uživatel to nepocítí, protože jsou hrazeny z rozpočtu ÚK.

Knihovna otevřela uživatelům v říjnu 2015 **službu Flexibooks**. V nabídce jsou české knihy, kolekce byla vyprofilovaná podle potřeb ČVUT a obsahuje přes 2 000 titulů. Jistou výhodou je, že e-výpůjčky jsou přístupné přímo z *Katalogu ÚK*, po zadání požadavku na výpůjčku je uživatel přesměrován na stránku *Flexibooks*, kde si po založení účtu a instalaci čtečky *Flexibooks* může požadovaný titul stáhnout – půjčit. Výpůjční doba trvá 30 dnů. Služba je pro registrované uživatele ČVUT bezplatná, výpůjčky byly placeny z rozpočtu ÚK.

V dalším období je třeba obě služby analyzovat, zaměřit se na obsah kolekcí, jejich větší propagaci, na způsoby přístupu k nim, zda jsou dostatečně jednoduché a zajímavé pro uživatele.

7.3 Elektronické služby

Elektronické služby se promítají do všech procesů. Týkají se výpůjčních služeb spojených s fyzickým knihovním fondem (rezervace dokumentů, prolongace výpůjček, bezhotovostní platba poplatků v *Katalogu ÚK*) nebo elektronického dodávání dokumentů. Rozvíjeny jsou referenční služby, dále služby, které se týkají efektivního využívání elektronických informačních zdrojů a služby vztahující se k podpoře vědy a výzkumu, k podpoře informačního vzdělávání a publikačního chování.

Standardně nejvyhledávanějšími byly v roce 2015 ty služby, které umožňují získat plný text přímo v prostředí předplacených databází a digitálních knihoven. Využití těchto služeb bylo sledováno prostřednictvím statistických ukazatelů, více v kap. 9 této zprávy. V případě zájmu o jinak dostupné dokumenty ÚK nabízela interním uživatelům **službu elektronického dodávání dokumentů (EDD ČVUT)**. Služba **EDD ČVUT** (<https://edd.cvut.cz/edd/>) si získala skupinu uživatelů, kteří mají specifické požadavky, zejména na starší dokumenty, které se nevyskytují ve zpřístupňovaných informačních zdrojích. Tuto uživatelskou skupinu tvoří 371 akademiků, doktorandů a studentů, kteří oceňují ponejvíce rychlost, se kterou pracovníci knihovny dokážou splnit jejich požadavky. V roce 2015 bylo jejím prostřednictvím vyřízeno 1 101 požadavků a dodáno 11 628 stran textu.

Elektronické služby byly rozvíjeny jako podpora vzdělávacího a vědecko-výzkumného procesu školy, a to zejména v oblasti **e-referenčních služeb**. Tyto služby usnadňují uživatelům získávat a zpracovávat relevantní informace. Orientujeme se především na jejich elektronickou formu. Služby jsou určeny celé univerzitě a nejsou vázány na fyzickou návštěvu knihovny.

Uživatelům je k dispozici vyhledávač typu discovery **Summon**, který nabízí intuitivní prostředí pro zadávání rešeršních dotazů. Na stránkách knihovny je reprezentován okénkem s názvem *Jednotné vyhledávání informačních zdrojů ČVUT*. Prohledávány jsou odborné informační zdroje, a to nejen ty, ke kterým je zajištěn licenční (placený) přístup. Jedná se o knihovní katalog, odborné databáze, elektronické knihovny a vybrané volně dostupné odborné zdroje. Uživatel získává z jednoho vyhledávacího prostředí přístup k plným textům všech odborných databází přístupných pro ČVUT a k dalším dostupným informačním zdrojům i mimo licence ČVUT, a to na úrovni abstraktu/citace, příp. i plného textu. Ukazuje se, že službu uživatelé využívají, statistické údaje meziročně rostou (tab. 12).

Vyhledavač Summon	2014	2015
přístupy	7 128	13 354
hledání	39 053	75 064

tab. 12

V rámci licenčních podmínek k vyhledávači *Summon* pokračoval přístup ke službě *E-Journal Portal*, která obsahuje seznam všech e-časopisů zpřístupněných pro ČVUT.

V dubnu ÚK zakoupila přístup k **citačnímu manažeru Citace PRO** na podporu publikačních aktivit studentů a akademických pracovníků. Jedná se o český citační software, kde má každý uživatel z ČVUT po přihlášení k dispozici své konto/úložiště. Systém podporuje více jak 8 000 citačních stylů, přede-

vším však ČSN ISO 690. Poskytuje standardní funkce pro správu citačních záznamů a jejich sdílení. Po instalování doplňku do textového editoru Word umožňuje vkládat odkazy na literaturu do textu při psaní a následné vytvoření seznamu použité literatury. Od dubna do konce roku 2015 se do *Citace PRO* přihlásilo 1 132 uživatelů, počet přístupů byl 4 099.

7.4 Rešeršní a konzultační služby

Rešerše zpracovává ÚK pro akademické pracovníky. Jde především o vyhledání dokumentů k novým tématům a projektům a k vyhledávání patentů a norem v databázích, které nejsou běžně výzkumnými pracovníky využívány. V roce 2015 bylo zpracováno 53 rešerší – jejich počet v posledních letech mírně stoupá. Na rešeršní služby pak navazuje služba *EDD ČVUT*. Pro studenty, kteří potřebují literaturu ke svým závěrečným pracím, se poskytují konzultace s vysvětlením, jaké informační zdroje k tématu použít a jak v nich vyhledávat. Cílem je podpora jejich samostatné práce.

Konzultační služby využívají akademičtí pracovníci i studenti, zájem o ně se zvyšuje. V roce 2015 bylo poskytnuto 120 konzultací (v minulých 2 letech to bylo 69 a 87). Požadavky na ně přicházejí zhruba z poloviny od studentů všech typů studia, druhou polovinu tvoří konzultace pro akademické pracovníky a odbornou veřejnost. Detailnější pohled na celou uživatelskou skupinu poskytuje graf 3. Do sledování objemu konzultací nejsou započteny četné telefonické a jednodušší e-mailové dotazy.

graf 3

Vedle tradičně největšího množství konzultací, které se týkají vyhledávání v informačních zdrojích, narostlo množství konzultací k podpoře vědy a výzkumu, zvláště k tématu vědeckého publikování. Graf 4 znázorňuje rozložení požadavků na konzultace podle témat. Problematika vědeckého publikování souvisí se zařazením redakce vědeckých časopisů ČVUT do organizační struktury ÚK a podporou vědy, kterou ÚK poskytuje právě v oblasti vědeckého publikování. Konkrétní konzultace se týkají zařazování vědeckých publikací ČVUT do citačních databází, identifikátorů autorů a hodnocení vědy (více v kap. 11 *Podpora vědy a výzkumu*).

graf 4

7.5 Reprografické služby

V roce 2015 byly reprografické služby poskytovány na centrálním pracovišti v Dejvicích, kde bylo zhotoveno celkem 317 kopií, a v lokální knihovně FJFI, kde bylo z fondu zhotoveno 111 kopie. Malý zájem či potřeba této služby jsou dány přímou dostupností plnotextových dokumentů v síti ČVUT, jinými příležitostmi ke kopírování dokumentů v budovách ČVUT i v budově NTK a jinými možnostmi zhotovování kopií. V tab. 13 jsou pro srovnání uvedeny počty zhotovených kopií v letech 2009-2015.

ÚK ČVUT	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
počet zhotovených kopií	22 226	4 682	2 856	301	186	348	428

tab. 13

8. Webové stránky, propagace

Vysokoškolská knihovna poskytuje své služby nejen registrovaným uživatelům, ale všem zaměstnancům a studentům školy i odborné veřejnosti. Webové stránky se staly zásadní službou, která je schopná oslovit neomezený počet návštěvníků. Tvorbě a aktualizaci webových stránek je proto v ÚK věnováno velké úsilí, tvoří východisko ke všem službám, novinkám, informacím a v neposlední řadě je to prostor pro prezentaci většiny aktivit. Proto na ně odkazujeme de facto ve všech kapitolách této zprávy.

8.1 Webové stránky

Webové stránky ÚK <http://knihovna.cvut.cz/> navštěvuje ročně 100 tis. uživatelů, z toho je zhruba polovina těch, kdo se na stránky opakovaně vrací. Podle *Google Analytics* v roce 2015 navštívilo webovou stránku ÚK bezmála 190 tisíc návštěvníků, podobně jako tomu bylo v posledních letech. Největší zájem byl o informace a dokumenty, které souvisí s vytvářením rešerší a se správným citováním. Stránky byly průběžně aktualizovány, doplňovány byly informace k novým zdrojům a službám, k akcím, které knihovna pořádala.

Již v předchozím roce bylo rozhodnuto, že se budou připravovat nové webové stránky, jejichž struktura a design budou lépe odpovídat tomu, co uživatelé potřebují a co knihovna může poskytnout. V průběhu roku 2015 byl vytvořen koncept nových webových stránek. Cílem bylo především zvýraznit aktivity, které ÚK nabízí svým uživatelům, přidat moderní vzhled a takovou strukturu, která umožní rychlou dostupnost informací. Koncept nových stránek byl v rámci knihovny několikrát oponován. Současně probíhalo testování s nahodile vybranými skupinami uživatelů, jejichž připomínky byly do konceptu zapracovány. Vlastní realizace nových stránek bude probíhat v roce 2016, pilotně budou zpřístupněny v létě a jejich definitivní otevření se plánuje na začátek akademického roku 2016/2017.

8.2 Propagace a komunikace s uživateli

Kromě webových stránek využívá ÚK k propagaci své činnosti i jiné způsoby. Od tištěných letáků přes elektronickou konferenci *DSVINFO* (Doktorand, Studium, Věda) a adresné e-maily až po *Facebook ÚK*, kde bylo v roce 2015 zaregistrováno téměř 600 fanoušků (v roce 2014 jich bylo 500). Nově byl pro ÚK založen účet na *Twitteru*, který ke konci roku 2015 sledovalo 35 uživatelů. Vzhledem k tomu, že studenti sledují webové stránky svých fakult, spolupracuje ÚK s webmastery na fakultách při propagaci svých novinek a akcí.

Pracovníci ÚK byli zváni na pravidelné schůzky zástupců PR oddělení fakult a součástí ČVUT. Díky tomu dochází k cílenější informovanosti o aktivitách a pořádaných akcích na ČVUT, zároveň je to dobrá platforma, kde je možné informovat o aktualitách v ÚK. Knihovna se zúčastnila na začátku akademického roku veletrhu *Žij studentský život*, který pořádala Studentská unie ČVUT. ÚK měla vlastní stánek (obr. 3), kde prezentovala služby knihovny, nabízela propagační materiály a připravila soutěž pro studenty.

obr. 3

Úspěšně pokračovalo vydávání **Newsletter ÚK ČVUT**, kterých vyšlo v roce 2015 celkem pět. Obsahově byly zaměřeny na novinky a změny v elektronických informačních zdrojích, na podporu publikování, na informace k hodnocení vědy, k elektronickým výpůjčkám nebo k zajištění financování OA publikací ze 7. RP. Informace o vydání nového Newsletteru byla vždy uveřejněna v aktualitách na webu ČVUT, na webových stránkách knihovny, kde byl Newsletter ke stažení, a také byl zasílán e-mailem na jednotlivé fakulty. Jednotlivá čísla jsou archivována v *Digitální knihovně ČVUT* (<https://dspace.cvut.cz/handle/10467/61004>).

Stejně jako v předchozích letech byly pro studenty 1. ročníků zveřejňovány všechny základní informace (přístup do knihovny, otevírací hodiny, služby knihovny, registrace, uživatelské konto, online katalog, půjčování, rezervace, prodlužování) nejenom na webových stránkách, ale také formou informativních letáků. Letáky byly umístěny na nástěnkách, u pultů studijních oddělení na jednotlivých fakultách a ve Vydavatelství průkazů ČVUT. Informace o knihovně a jejich službách byly poskytnuty fakultám do jejich informativních a propagačních materiálů (kalendáře, příručky pro prváky, brožury).

Pokračovala e-konference *DSVINFO@cvut.cz*, v rámci které byli účastníci informováni o novinkách v oblasti elektronických informačních zdrojů, o pořádání různých akcí (seminářů, školení), o nových e-službách a nástrojích na podporu informačního vzdělávání a na podporu vědy a výzkumu na ČVUT.

9. Zajištění a zpřístupnění elektronických informačních zdrojů (EIZ)

9.1 Zhodnocení dostupnosti EIZ v roce 2015

Zajištění dostupnosti elektronických informačních zdrojů pro ČVUT patří k hlavním úkolům ÚK. V roce 2015 pokračovalo zpřístupňování zásadních multioborových a oborových informačních zdrojů, které pokrývaly ve vysoké kvalitě všechny obory rozvíjené na ČVUT.

Zásadním **multioborovým informačním zdrojem** byla digitální knihovna *ScienceDirect* vydavatelství Elsevier, která zpřístupňuje plnotextovou kolekci elektronických časopisů. Dalším zdrojem je velká kolekce časopisů a knih *SpringerLink* vydavatele Springer Verlag (nyní součást společnosti BertelsmannSpringer), která také zahrnuje zdroje *Lecture Notes in Computer Science*, *Lecture Notes in Mathematics*, *Springer eBook Collection in Computer Science* a kolekce časopisů *Kluwer*. Uživatelé z ČVUT měli dále možnost využívat také digitální knihovnu *Wiley Online Library* vydavatele Wiley-Blackwell, která obsahuje kolekci časopisů, knih, referenčních publikací. Pokračoval také přístup k multioborové databázi *EBSCOhost*, která mj. zahrnuje řadu recenzovaných časopisů, které nejsou dostupné v jiné podobné databázi.

Přístup k **citačním databázím**, které jsou důležité zejména pro vědeckou práci a hodnocení jejích výsledků, pokračoval i v roce 2015. Byly to produkty *Web of Science* a *Journal of Citation Reports* vydavatele Thomson Reuters a multioborová citační databáze *Scopus* vydavatele Elsevier.

Pokračoval přístup k významným **oborovým informačním zdrojům**. Na prvním místě je třeba zmínit elektronickou knihovnu *IEEE/IET Electronic Library* (na platformě *IEEE Xplore*), která poskytuje unikátní informace nejen z oboru elektrotechniky, ale díky svému neustálému vývoji pokrývá i obory, které nejsou pokryty jinými zdroji. Pokračoval také přístup k digitální knihovně *ACM Digital Library*, která obsahuje plné texty časopisů a sborníků americké počítačové společnosti ACM. Oba zdroje patří mezi celosvětově nejrozšířenější databáze pro technické a inženýrské obory a taktéž jejich producenti jsou největšími a nejvýznamnějšími organizacemi v daném oboru na světě. Jejich zpřístupňování bylo podpořeno projektem LR1310 *Zpřístupnění klíčových informačních zdrojů a služeb pro VaV v technických a inženýrských oborech*, jehož nositelem je ČVUT a účastníky Matematicko-fyzikální fakulta UK, Vysoká škola ekonomická, Ústav informatiky AV ČR, Ústav teorie informace a automatizace AV ČR.

Databáze *Web of Science* a *Journal Citation Reports* byly financovány prostřednictvím rozpočtu Akademie věd ČR ze státních prostředků a ze spoluúčasti členů konsorcia. Ostatní výše uvedené zdroje byly podpořeny státní dotací programu MŠMT *Informace – základ výzkumu* (LR), významnou součástí plateb za licenční poplatky byly finanční spoluúčasti účastníků jednotlivých projektů.

Uživatelé ČVUT mohli využívat také **nekonsorciální oborové zdroje** v rámci celé školy nebo pro jednotlivé fakulty. Pokračoval přístup k digitální knihovně *MathSciNet*, ke kolekci *IOP Science*, k časopisu *Physical Review Online Archive (PROLA)* a časopisům *Optics Letters* a *Medical Physics*. Nově byl zajištěn přístup k časopisům *Cambridge University Press*. V roce 2015 byly také nově zpřístupněny technické normy *IHS Standard Expert* a faktografická databáze ekonomických a statistických údajů *Helgi Library*. ÚK zpřístupňovala různými formami elektronické knihy. Pokračoval licenční přístup ke kolekci e-knih *Knovel* a ke kolekci *ebRARY Engineering & Technology*, nově také ke kolekci e-učebnic *Access Engineering* vydavatele McGraw-Hill. Fond trvale zakoupených elektronických knih, využívaný v rámci celé univerzity, v roce 2015 obsahoval celkem 1 305 titulů. Nově byly nabízeny služby krátkodobých elektronických výpůjček z kolekce zahraničních knih *Ebook Library* a z kolekce knih české produkce *Flexibooks*.

Všechny zpřístupňované informační zdroje pro obory pěstované na ČVUT – komerční zdroje, zdroje v režimu Open Access a ve zkušebním režimu – jsou soustředěny v rámci sekce *Informační zdroje* na webu knihovny. Uživatelům z ČVUT jsou informační zdroje přístupné prostřednictvím IP adres ČVUT. Autorizovaný přístup je výhodný zejména pro vzdálený přístup mimo domovskou síť uživatelů, což je v akademickém prostředí zvláště vítané. Pro vzdálený přístup mohou uživatelé ČVUT využít *Bránu EIZ*, která nabízí přístup ke všem předplaceným zdrojům, nebo se připojit přes univerzitní VPN. Prostřednictvím technologie Shibboleth je zajištěn vzdálený přístup k většině EIZ poskytovaných knihovnou. Seznam EIZ přístupných přes Shibboleth je dostupný na webových stránkách ÚK <http://knihovna.cvut.cz/informacni-zdroje/e-databaze/shibboleth.html>. Všechny možnosti přístupu (lokálního i vzdáleného) k danému zdroji jsou také zřetelně znázorněny v hlavním přehledu EIZ na webových stránkách ÚK, uživatel na první pohled vidí, jakým způsobem může ke zdroji přistoupit.

9.2 Statistické sledování využití EIZ

V následujících oddílech jsou uvedeny výsledky statistického sledování využití EIZ na ČVUT se stručným komentářem k jednotlivým zdrojům. Informační zdroje jsou zpřístupňovány dlouhodobě, v příslušných tabulkách uvádíme srovnání jejich využití většinou za období 2009-2015.

Vydavatelé zdrojů zareagovali na poptávku po standardizaci poskytovaných statistických ukazatelů, a to zejména v případě zásadních zdrojů, u kterých je důležité porovnávat jejich využití. Používají formát Counter, který je mezinárodním standardem pro sledování stanovených ukazatelů standardizovaným způsobem. Jeho specifíkem oproti jiným, tzv. non-Counter údajům, je standardizované nakládání s uživatelskými aktivitami (např. počítání vícenásobných „kliknutí“ na odkaz) a standardizované filtrování aktivit robotů. Verze 4, se kterou většina producentů v roce 2015 pracovala, poskytuje všechny podstatné ukazatele, které knihovna dlouhodobě sleduje (počet hledání, počet zobrazených záznamů, počet stažení plných textů časopiseckých článků a kapitol z knih, počet stažení multimediálního obsahu). Praxe ukázala, že přechod na statistiky Counter je déletrvající proces a není vždy možné zajistit ideální stoprocentní návaznost na ukazatele z dřívějších let.

9.2.1 Multioborové zdroje

ScienceDirect (Elsevier)

Digitální knihovna *ScienceDirect*, která zpřístupňuje kolekci produktů a služeb vydavatelství Elsevier Science, je zásadním a velmi využívaným informačním zdrojem na ČVUT. Od roku 2009 mají uživatelé přístup k úplné kolekci časopisů, která obsahuje bezmála 2 500 titulů vědeckých časopisů. Vývoj ukazatele *Plný text* v průběhu let (tab. 14) ukazuje trvalý růst využití ze strany uživatelů ČVUT.

ScienceDirect časopisy	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
přístupy	20 313	23 149	29 235	34 557	42 937	50 290	123 018
hledání	45 838	48 870	46 885	46 528	48 237	54 904	47 110
plný text	86 810	85 060	91 752	103 941	145 155	163 383	183 904

tab. 14

Údaje se týkají pouze časopisecké produkce, využití e-knih je popsáno kap. 4.3 *Elektronický informační fond*.

Wiley Online Library

Knihovna *Wiley Online Library* umožňuje přístup k plnotextovým verzím časopisů, knih a referenčních příruček vydavatelství John Wiley & Sons. Pro ČVUT jako člena českého konsorcia je přístupná vybraná kolekce STM (technické, přírodní vědy a medicína). Producent poskytuje pouze údaje statistického ukazatele *Plný text*, tj. počet zobrazených (otevřených) plných textů článků ve formátu PDF. V tab. 15 je uveden vývoj využívání zpřístupňovaných časopisů v daném ukazateli od roku 2009. Údaje nezahrnují využití celé knihovny *Wiley Online Library*, týkají se časopisecké produkce, využití e-knih je popsáno kap. 4.3 *Elektronický informační fond*.

Wiley Online Library časopisy	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
záznamy/plný text	6 594	4 055	9 891	8 640	10 375	9 727	10 420

tab. 15

SpringerLink

Služba *SpringerLink* zpřístupňuje v plnotextové formě odborné časopisy nakladatelství Springer Verlag. Jedná se již o víc než 2 600 titulů, které tematicky pokrývají oblasti biologie, chemie, lékařství, počítačové vědy, fyziky, matematiky, práva a ekonomie.

Producent poskytuje pouze statistické údaje pro ukazatel *Plný text*. V tab. 16 je uvedeno využití od roku 2009, které potvrzuje rostoucí zájem o články digitální knihovny *SpringerLink*. V roce 2012 byl zaznamenán podle statistik pokles využití, který se v dalších letech neopakoval.

SpringerLink	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
plný text	12 850	15 856	19 303	11 623	22 207	18 417	22 649

tab. 16

EBSCOhost

Přístup do databází firmy EBSCO, která je agregátorem předních světových databází, mají uživatelé ČVUT od roku 2004 (dříve po názvem *eIFL Direct*). Původně byl považován z hlediska svého zaměření pouze za doplňující zdroj pro technické obory, ale po obsahových změnách se ukázalo, že je o tento zdroj poměrně velký zájem. V roce 2008 byl obsah produktu *EBSCOhost* strukturován do dvou databází: *Academic Search Complete* – databáze vytvořená speciálně pro akademické prostředí, která tematicky pokrývá obory společenskovední a přírodovědní, ale také elektroinženýrství, stavební inženýrství, matematiku a fyziku; *Business Source Complete* – databáze tematicky zaměřená na ekonomii, finance, management, účetnictví a mezinárodní obchod. Postupně je *EBSCOhost* obohacován o další zdroje (např. *LISTA with Fulltext*, *Computers & Applied Sciences Complete*, *GreenFILE*). *EBSCOhost* nabízí české webové rozhraní se snadným a efektivním vyhledáváním, vzdálený přístup Shibboleth, možnost prohledávat e-knihy společně s databázemi atd.

V tab. 17 je uvedeno využívání databází od roku 2009. Statistické výstupy poskytuje producent prostřednictvím firmy EBSCO, který neuměl dostatečně objasnit výkyvy v jednotlivých ukazatelích v průběhu sledování.

EBSCOhost	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
přístupy	43 360	61 206	78 689	68 453	18 479	6 924	8 307
hledání	33 343	59 419	75 714	126 358	127 740	167 197	72 372
plný text	9 958	31 529	45 598	8 567	6 840	6 500	15 769

tab. 17

9.2.2 Citační databáze a rejstříky

Web of Science (WoS), Journal Citation Reports (JCR)

Databáze *Web of Science*, jeden ze dvou oficiálních zdrojů pro hodnocení výsledků výzkumné práce v ČR, byla v minulých letech zpřístupňována na platformě *Web of Knowledge*. Od ledna 2014 byla platforma, na které je zpřístupňována, přejmenována na *Web of Science* a samotná databáze se jmenuje *Web of Science Core Collection*. Spolu s touto databází jsou zpřístupňovány ještě *KCI-Korean Journal Database*, *MEDLINE*, *Russian Science Citation Index* a *SciELO Citation Index*. I o tyto zdroje byl mezi uživateli ČVUT zájem a jejich využívání je zahrnuto do celkových statistických výstupů v tab. 18.

WoS	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
přístupy	15 700	22 006	25 560	26 700	31 676	66 339	59 339
hledání	83 767	97 949	118 300	129 836	154 446	138 904	138 772
citace/abstrakt	96 871	103 104	142 330	127 653	254 502	264 002	139 624

tab. 18

Samostatně v tab. 19 je uvedeno využití databáze *Journal Citation Reports*, která poskytuje souhrnné citační informace o časopisech (např. Impact Factor).

JCR	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
přístupy	3 233	4 516	5 190	5 175	5 782	6 079	5 395
hledání	3 563	4 712	7 979	5 084	5 925	5 650	6 296
záznamy	5 970	9 919	10 784	10 619	13 249	12 399	13 833

tab. 19

Scopus

Citační databáze *Scopus* je druhým oficiálním zdrojem pro hodnocení výsledků VaV. *Scopus* poskytuje ke všem zpracovaným článkům také možnost přímo sledovat všechny jejich dosavadní citační ohlasy. Databáze nepracuje s bibliometrickým indikátorem Impact Factor jako WoS, ale jako nástroj pro hodnocení citovaných autorů používá Hirsch-index a metriky SCImago Journal Rank. Vzhledem k propojení záznamů s plnými texty je databáze využívána také jako klasický informační zdroj. V ukazateli *Plné texty* jsou sledovány počty odkazů na plné texty. Využití databáze za léta 2009 až 2015 je dokumentováno v tab. 20 a ukazuje meziroční růst ve sledovaných ukazatelích.

Scopus	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
přístupy	2 976	5 816	10 646	13 751	14 367	20 131	25 306
hledání	10 472	19 854	28 237	34 926	42 065	54 062	54 194
citace/abstrakt	4 220	8 641	15 314	18 722	23 498	34 550	33 512
plné texty	2 761	6 616	14 321	12 242	12 261	12 025	17 461

tab. 20

9.2.3 Oborové informační zdroje

Elektronická knihovna IEEE/IET

Elektronická knihovna IEEE/IET patří mezi nejvýznamnější zdroje pro inženýrské obory, proto je její využití v prostředí ČVUT vysoké. Výsledky využívání této elektronické knihovny (tab. 21) dokládají stabilní zájem uživatelů.

IEEE/IET	hledání	plné texty celkem	z toho		
			články	konferenční příspěvky	normy
2009*	21 047	32 190	12 894	19 124	172
2010	42 722	47 471	19 260	27 973	238
2011	54 456	54 718	21 943	32 388	387
2012	85 998	54 485	23 426	34 796	263
2013	92 688	57 089	23 037	33 723	329
2014	99 517	54 755	21 964	32 490	301
2015	79 515	54 556	23 050	31 174	332

*Statistické údaje za rok 2009 byly z části dopočítány kvalifikovaným odhadem, protože přístup byl zahájen až v dubnu 2009.

tab. 21

Význam *Elektronické knihovny IEEE/IET* vidíme také v hodnocení takových přínosů, kterými jsou uplatněné vědecké výsledky autorů ČVUT. V tab. 22 je uveden přehled počtu publikací v *Elektronické knihovně IEEE/IET* za období 2009-2015, který dokumentuje vývoj úspěšnosti autorů ČVUT v uplatňování jejich výsledků v prestižních časopisech a konferenčních sbornících.

IEEE/IET	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
články v časopisech	20	30	33	33	28	26	38
konferenční příspěvky	170	204	245	232	177	202	246
Celkem publikace ČVUT	190	234	278	265	205	228	284

tab. 22

The ACM Digital Library

Digitální knihovna ACM obsahuje plné texty časopisů a sborníků americké počítačové společnosti ACM (The Association for Computing Machinery). Vedle vlastních plnotextových publikací databáze integruje bibliografickou databázi *Guide to Computing Literature* – souhrnnou celosvětovou bibliografii literatury k oblasti Computer Science/Computing. V tab. 23 jsou uvedeny výsledky využívání podle dostupných ukazatelů. Přestože statistické údaje nedosahují výsledků prvních let, lze konstatovat, že je na ČVUT stále stabilní skupina uživatelů tohoto zdroje.

ACM DL	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
přístupy	12 953	14 089	9 248	4 075	3 999	4 850	4 346
hledání	4 598	5 837	4 652	4 835	3 019	3 119	2 504
záznamy/plný text	16 663	20 674	15 831	9 710	6 332	7 377	8 898

tab. 23

IOP Science, PROLA, MathSciNet, Cambridge Journals

Dalšími informačními zdroji, které jsou od roku 2010 zpřístupňovány pro uživatele ČVUT, je kolekce e-časopisu *IOP Science* z produkce vydavatele Institute of Physics, která zahrnuje mj. i databázi *Proquest Dissertation and Theses* a archiv časopisů *Physical Review Online (PROLA)*. Jejich využití v ukazateli *Plný text* je uvedeno v tab. 24.

Dlouhodobě je zajišťován přístup k digitální knihovně *MathSciNet*, obsahující mj. referátový časopis *Mathematical Reviews*. Americká matematická společnost, která je jejím vydavatelem, poskytovala v minulých letech pouze údaje v ukazatelích *Přístupy/Hledání*, od roku 2013 poskytuje informace o počtu zobrazených bibliografických záznamů, které jsou uvedené v tab. 24.

Nově byl v roce 2015 umožněn přístup k časopisům *Cambridge Journals*, které vydává Cambridge University Press. Kolekce obsahuje více než 300 odborných časopisů z oblasti přírodních věd, technologie, medicíny a humanitních a společenských věd. Řada z nich jsou předními časopisy ve svých oborech. Z pohledu statistického využití vydavatel poskytuje pouze plnění ukazatele *Požadavky*, kterých bylo 1 031. Dalších 212 požadavků směřovalo do archivních čísel časopisů.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
IOP	6 369	5 677	6 254	6 492	7 672	9 908
PROLA	3 230	2 585	1 924	1 873	2 045	2 153
MathSci	-	-	-	3 929*	5 357*	4 572*

* Sledují se záznamy, ne plné texty.

tab. 24

Helgi Library, IHS Standards Expert

V roce 2015 byly uživatelům ČVUT zpřístupněny dva nové zdroje, jež byly v předchozím roce nejprve nabídnuty ve zkušebním režimu. Vzhledem k zájmu uživatelů byl zaplacen roční licenční přístup.

Databáze *Helgi Library* je faktografická databáze, která obsahuje data o více než 95 % světové populace a globální ekonomiky. Je zde přes 100 000 časových řad nebo více než 2,5 milionu číselných dat sesbíraných ze stovek různých veřejných zdrojů a od licenčních partnerů. Kromě statistických dat nabízí databáze i spoustu zajímavých analýz a reportů. Databáze byla zpřístupněna od února 2015, producent poskytl její statistické využití z pohledu tří ukazatelů – *Přístupy*, *Zobrazené stránky* a *Počet uživatelů*. Evidováno bylo 453 uživatelů, 651 přístupů a 9 337 zobrazených stránek.

Databáze *IHS Standards Expert* obsahuje informace od 370 vydavatelů norem (AIA/NAS/NASM, API, ASME, ANSI, DIN, ISO, EN, GOST, IEC, IEEE, JIS, NACE, SAE, americké a britské vojenské normy, STANAG atd.). Přidanou hodnotou je vyhledávání v jednom prostředí. Databáze byla zpřístupněna od března 2015 a bylo zaznamenáno 171 přístupů a 134 hledání.

10. Podpora studia

Knihovna se systematicky zabývá podporou studia, která je zaměřena na zvyšování informační gramotnosti studentů, na jejich znalosti a dovednosti při vyhledávání a využívání informací potřebných ke studiu a k psaní závěrečných prací. Zahrnuje i právní a etické aspekty a ochranu intelektuálního vlastnictví.

Vzdělávací akce jsou zaměřeny oborově a jejich obsah i forma se řídí cílovou skupinou. Pro začínající studenty se pořádaly především exkurze po budově NTK s prezentací prostor ÚK a s předvedením služeb *Katalogu ÚK*. Pro studenty bakalářského a magisterského studia, kteří mají již téma své závěrečné práce, byly určeny zejména přednášky a školení u počítačů, které jim pomohou vyhledat a zhodnotit literaturu k zadaným tématům svých prací, učí je správně citovat a nedopouštět se plagiátorství a prohřešků proti autorské etice. Pro začínající doktorandy knihovna pořádala samostatné kurzy, jejichž cílem je poskytnout jim informační podporu pro jejich vědeckou práci a uvést je do akademické sféry jako budoucí autory vědeckých publikací.

Nabídka vzdělávacích akcí s jednotlivými tématy a objednávací formulář jsou vystaveny na webové stránce <http://knihovna.cvut.cz/studium/vzdelavaci-akce/seminare-a-skoleni-na-miru/>.

Plány vzdělávacích akcí vycházejí z potřeb studentů, pracovníci oddělení podpory studia při jejich pořádání spolupracují s managementem fakult i jednotlivými pedagogy. Zpětnou vazbu získávají z anket pro účastníky kurzů a seminářů, ze sledování informačního chování studentů, z dotazů na knihovnu a z témat požadovaných konzultací. K získání celkového přehledu patří i sledování změn studijních oborů na ČVUT, sledování dlouhodobých záměrů ČVUT a trendů informační gramotnosti ve světě.

Formy vzdělávacích akcí jsou různé, od propagace nových elektronických informačních zdrojů, školení u počítačů, přednášek a seminářů pro akademickou obec, účast ve výuce odborných předmětů, až po zmíněné kurzy pro doktorandy. Pro vzdělávací akce ÚK je důležitá podpora a spolupráce s fakultami, zejména v plánování seminářů, přednášek a školení v rámci odborných předmětů a také při pořádání kurzů pro doktorandy.

Přednášky, školení a semináře pro akademickou obec ČVUT byly pořádány k aktuálním tématům společným pro všechny fakulty, pro pedagogy a studenty. V roce 2015 byly semináře požadovány zejména k problematice citování.

Účast ve výuce odborných předmětů si vyžádaly fakulty FEL, FS, FD, FBMI. V roce 2015 pracovníci oddělení podpory studia byly opakovaně zvány do výuky, zejména do předmětů, které připravují studenty ke zpracování závěrečných prací (celkem 21 aktivit). Zvýšily se počty hodin i počty účastníků.

Oddělení podpory studia garantuje a vede výuku akreditovaného **povinně volitelného předmětu** pro dva ekonomicky zaměřené obory na MÚVS - *Personální management v průmyslových podnicích* a *Řízení a ekonomika průmyslového podniku*. Předmět *Vyhledávání v databázích a práce s informacemi* je zakončen klasifikovaným zápočtem. V roce 2015 ho absolvovalo 300 studentů z 1. a 2. ročníku bakalářského studia.

Úspěšně pokračovaly **kurzy pro doktorandy** *Informace pro vědu a výzkum*, jejichž cílem je poskytnout doktorandům 1. ročníků podporu na začátku jejich vědecké práce (<http://knihovna.cvut.cz/studium/vyuuka-a-vzdelavaci-akce/kurz-pro-doktorandy/>). Pro vystavení studijních materiálů, zadání úkolů, vkládání vypracovaných úkolů a jejich hodnocení se využívá prostředí LMS Moodle, z něhož lze získat přehledné statistiky úrovně odevzdaných úkolů. Tato zpětná vazba spolu s anketou hodnocení kurzu studenty umožňuje upravovat kurz podle potřeb účastníků. V obou semestrech roku 2015 proběhlo celkem 5 kurzů na Fakultě stavební, Fakultě strojní, Fakultě architektury a Fakultě dopravní. Celkový počet hodin výuky v roce 2015 byl 50 hodin a kurzů se zúčastnilo 68 studentů.

Do kurzů pro doktorandy byl pilotně zařazen e-learningový kurz pro doktorandy prvních ročníků *Informace pro vědu a výzkum* jako elektronická forma dosavadních kurzů v přímé výuce. Tato forma výuky umožňuje absolvovat kurz doktorandům z fakult, kde se klasické kurzy nepořádají nebo těm doktorandům, kteří nemají v termínu výuky čas. Informace o e-kurzu jsou k dispozici na <http://knihovna.cvut.cz/studium/vyuuka-a-vzdelavaci-akce/kurz-pro-doktorandy/e-learning-informace-pro-vedu-a-vyzkum/>. Prvního e-kurzu se zúčastnilo 33 studentů ze všech fakult ČVUT, dokončilo ho 22 studentů. Rozhovor s absolventy kurzu a hodnotící anketa přinesly zpětnou vazbu pro další vývoj kurzu, ale i další práce oddělení podpory studia. Z výsledků ankety byla potěšující pochvala kurzu, jako cenné se ukázaly i připomínky účastníků.

Vždy na začátku akademického roku jsou vypisovány termíny **exkurzí** nebo se pořádají podle objednávek z fakult pro začínající studenty i pro zahraniční hosty. Kromě provedení účastníků po budově NTK a prostorách ÚK v budově se výklad zaměřuje na strukturu ÚK, využívání uživatelského konta v online katalogu a rezervaci literatury.

V tab. 25 je uvedena statistika vzdělávacích akcí, které proběhly v roce 2015.

typ akce	počet akcí	počet hodin	počet účastníků
semináře	6	13	73
účast ve výuce odborných předmětů	21	40	411
kurzy pro doktorandy	5	50	68
výuka na MÚVS (povinně volitelný předmět)	2	132	300
exkurze pro studenty 1. ročníků	13	13	58
Celkem	47	248	910

tab. 25

11. Podpora vědy a výzkumu

Pokračující strategickou činností ÚK v roce 2015 byla oblast informační podpory vědy a výzkumu, upevnění kompetencí v oblasti podpory publikování vědeckých výstupů a v oblasti prosazování nových forem vědecké komunikace. Rozvíjeny byly aktivity, které směřují k pomoci autorům zorientovat se v oblasti citačních rejstříků, možnostech publikování vědeckých výsledků, v metodice hodnocení VaVal v ČR a posilujeme aktivity ke zvýšení prestiže ČVUT v národním i mezinárodním měřítku.

Dále byly posilovány kompetence ÚK v oblasti podpory publikování vědeckých výstupů, v oblasti prosazování nových forem vědecké komunikace. Pracovníci knihovny reagovali na požadavek nových dovedností a odborných znalostí související s informační podporou v průběhu celého cyklu vědecké práce, a to od informačního zajištění daných oborů až po publikovaný výsledek – standardy odborného publikování, uložení, zpřístupnění a šíření informací. Stálý tlak nových technologií, nových trendů a očekávání nových dovedností a znalostí ze strany univerzity nutí knihovnu redefinovat své služby a aktualizovat nástroje tak, aby obstála v podpoře vědy a publikování vědeckých výstupů.

ÚK získala a dále rozvíjí svoji roli v procesu hodnocení výsledků výzkumu, vývoje a inovací (VaVal), a to jednak v oblasti zajišťování přístupu ke stěžejním informačním zdrojům, jednak v procesu sledování, vyhodnocování a zveřejňování statistických dat, citačních a srovnávacích analýz. Mezi důležité parametry, které knihovna sleduje, patří oborové pokrytí v jednotlivých zdrojích a zastoupení autorů – akademických pracovníků ČVUT, hodnocení jednotlivých autorů (H-index) a hodnocení časopisů, ve kterých autoři z ČVUT publikují (Impact Factor, SCImago Journal Rank). Knihovna zpracovává informace nebo poskytuje konzultace k parametrům, které se týkají publikací, publikační strategie, a k parametrům, které ovlivňují hodnocení jejich publikací. V rámci této činnosti zprostředkovala knihovna žádosti o zařazení časopisů a konferenčních sborníků vydávaných ČVUT do databází *Web of Science (WoS)* a *Scopus*.

S hodnocením výsledků VaVal úzce souvisí práce s citačními rejstříky *WoS* a *Scopus* a s nástroji pro evaluaci časopisů *Journal Citation Reports* a *SCImago Journal Rank*. Pracovnice ÚK průběžně sledovaly oblast hodnocení VaVal v ČR i ve světě. Na základě žádostí uživatelů z ČVUT připravovaly výstupy z citačních rejstříků *WoS* a *Scopus*. ÚK se zabývala také metodikou mezinárodního hodnocení univerzit, zejména *QS World University Rankings*, snažila se o implementaci a poskytování takových nástrojů a služeb, které by mohly postavení ČVUT v mezinárodních žebříčcích zvýšit. Samozřejmě kromě obsahu vědecké publikace je i podstatná jak citační analýza, tak také publikační standardy.

V rámci zajištění jednoznačné identifikace autorů z ČVUT byl v roce 2015 na ČVUT implementován identifikátor ORCID (Open Research and Contribution ID)¹ jako výsledek řešení projektu IP 2015 19a (*PKI a ORCID jako komplexní řešení podpory VŠKP a VVVS*) ve spolupráci s VIC ČVUT. ORCID je globální mezinárodní identifikátor autora, není závislý na žádném komerčním produktu a v mezinárodní vědecké komunitě je již rozšířen. Je vyžadován vydavateli pro identifikaci autora v okamžiku zaslání rukopisu článku do redakce a je též implementovaný jako jedinečný identifikátor autora v citačních databázích *Web of Science* a *Scopus*, kde pomáhá nalézt kompletní záznam (a tedy kompletní bibliometrické a citační údaje) autora bez ohledu na překlady v příjmení, změnu příjmení v průběhu kariéry, změnu afilace apod. ORCID je určitá vědecká vizitka, umožňuje se jménem autora jednoznačně propojit všechna díla bez ohledu na to, v jaké databázi se objeví a na jakých institucích autor působí, popř. působil. Poskytuje platformu pro vytvoření vlastního odborného profilu (nezávisle na afilaci) a seznamu publikací, které lze automaticky importovat z různých zdrojů (vč. např. *WoS*, *Scopus*, *Crossref* i z IS ČVUT, např. z komponenty VVVS). Na ČVUT byl ORCID implementován jako sekundární identifikátor autora a je využitelný pro jednotlivé subsystémy v rámci IS ČVUT.

Ústřední knihovna nadále pokračuje v členství u registrační agentury Crossref a všichni vydavatelé publikací na ČVUT mají pro své publikace, zejména knihy, konferenční sborníky, časopisy, datové soubory apod. možnost požádat knihovnu o přidělení trvalého identifikátoru elektronického dokumentu Digital Object Identifier (DOI). Tento identifikátor je dnes referenčním standardem významných renomovaných vydavatelství vědecké literatury a citačních i plnotextových databází.

Díky členství v Crossref pokračuje ÚK v registraci využívání služby *Similarity Check*² (dříve *CrossCheck*), v celosvětovém rozsahu největší databázi textů a služby na kontrolu plagiátorství v textech odborných publikací. I tento nástroj byl prvně testován ve spolupráci s titulem *Acta Polytechnica* a byl nabídnut ostatním redakcím. Služba/nástroj *Similarity Check* je využitelný pouze pro ty vydavatele, kteří své publikace publikují s identifikátorem DOI.

¹ <http://orcid.org/>

² <http://www.crossref.org/crosscheck/index.html>

Knihovna i nadále nabízí publikační platformu *Open Journal Systems (OJS)*³, která poskytuje příjemné uživatelské prostředí a zjednodušuje administraci celého redakčního procesu. V této souvislosti umožňuje také zjednodušenou práci se zadáváním identifikátorů DOI a ORCID a splnění smluvních podmínek souvisejících s využíváním nástroje *Similarity Check*.

Zásadní vliv na změny v publikování nejen komerčních časopisů má politika otevřeného přístupu. Otevřený přístup (Open Access, OA) znamená okamžitou online volnou dostupnost vědeckých výstupů, a proto se dá předpokládat, že publikování v režimu OA přinese výrazné změny jak v oblasti zpřístupnění a financování elektronických informačních zdrojů, tak změny související s politikou publikování v režimu otevřeného přístupu. ÚK se zapojuje do aktivit podporujících OA v českém prostředí a usiluje o zajištění volného neomezeného online přístupu k publikovaným recenzovaným výsledkům VaV na ČVUT.

ÚK podporuje řešitele projektů programu Horizont 2020 při plnění podmínek publikování výstupů v režimu Open Access. ÚK průběžně sleduje řešené projekty z programu Horizont 2020 na ČVUT a řešitele cíleně informuje o způsobech publikování, které splňují podmínku otevřeného přístupu k výzkumným výstupům.

Informace o všech uvedených aktivitách ÚK byly zveřejněny na webových stránkách v sekci *Podpora vědy* a ke všem aktivitám byly nabízeny průběžné semináře a individuální konzultace.

³ <http://knihovna.cvut.cz/veda/open-journal-systems/>

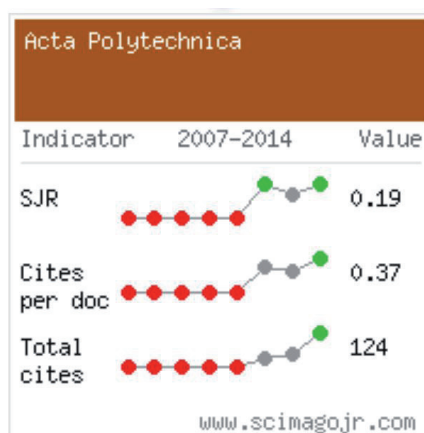
12. Podpora vědeckých časopisů na ČVUT (Acta Polytechnica)

V roce 2014 se stala součástí ÚK redakce vědeckých časopisů ČVUT. Propojení know how redakce a knihovny se již v dalším roce ukázalo jako oboustranně úspěšné a přínosné řešení. Redakce plně zajišťovala vydávání vědeckých časopisů *Acta Polytechnica* (vychází v režimu Open Access šestkrát do roka, v tištěné i elektronické verzi) a *Acta Polytechnica CTU Proceedings* (recenzované periodikum věnované sborníkům z konferencí ČVUT, vychází také v režimu Open Access). Redakce poskytovala podporu i dalším redakcím v rámci ČVUT, platformu pro otevřené publikování vědeckých recenzovaných časopisů. Ke konci roku zůstalo otevřené jednání o vydavatelském servisu pro další dva odborné časopisy. Redakce se podílela na dalších aktivitách knihovny, např. na výuce nebo seminářích k tématu vědeckého publikování, konzultacích k publikačním standardům pro interní i externí zájemce nebo ve spolupráci s ostatními součástmi knihovny na prezentacích aktivit ÚK na konferencích apod.

První z vydávaných časopisů, *Acta Polytechnica* (ISSN 1210-2709, e-ISSN 1805-2363, <https://ojs.cvut.cz/ojs/index.php/ap>), je vědecký časopis ČVUT, který je určen pro publikace z inženýrských oborů ČVUT i pro publikace z oboru matematiky a fyziky. V roce 2015 v časopise publikovalo 37 % autorů z ČVUT, ostatní autoři uváděli jiné české afilace nebo afilace zahraniční, kterých bylo 32 %. Díky přímému kontaktu s autory a recenzenty z ČVUT a jejich zpětné vazbě poskytuje redakce přesně cílenou podporu začínajícím autorům, a to různými formami – účastí ve výuce, v e-learningových kurzech a individuálními konzultacemi.

Redakce postupně zvyšuje nároky na kvalitu příspěvků v souladu s připravovanou žádostí o evaluaci pro *Web of Science* v roce 2016. Postupně byl aktualizován textový obsah webové prezentace časopisu v *OJS*. Aktualizace *Open Journal Systems* také umožnila autorům i recenzentům zadávat jednoznačný identifikátor autora ORCID. Redakce průběžně sleduje novinky týkající se citačních rejstříků *Web of Science* a *Scopus*, *Journal Citation Reports* a *Scientific Journal Rank* a sleduje hodnocení titulu a citovanost v databázích. Spolupráce v rámci ÚK umožňuje sledovat nové informace a změny v hodnocení výstupů vědy a výzkumu.

Citovanost a hodnocení časopisu v citační databázi *Scopus* roste, viz obr. 4 (<http://www.scimagojr.com>, vid 21. 1. 2016). Hodnocení za rok 2015 bude k dispozici přibližně v polovině roku 2016. Současně narůstá i počet citací článků publikovaných v *Acta Polytechnica* v časopisech zařazených v databázi *Web of Science*.

obr. 4

Na konci roku 2014 vzniklo nové recenzované periodikum *Acta Polytechnica CTU Proceedings* (e-ISSN 2336-5382, <https://ojs.cvut.cz/ojs/index.php/APP>). Toto periodikum je věnované publikování sborníků z konferencí pořádaných nebo spolupořádaných ČVUT. Jednotlivým sborníkům je přiřazováno ISBN. V roce 2015 byly publikovány dva sborníky, třetí byl připraven pro vydání na začátku roku 2016. Zájem ze strany organizátorů konferencí trvá, pro ročník 2016 bylo v roce 2015 přihlášeno pět konferencí. Dosud publikované sborníky obsahují kvalitní články, redakce bude usilovat o evaluaci nového časopisu do databáze *Scopus* v nejkratší možné době.

Redakční platformu **Open Journal Systems** ke konci roku 2015 využívaly čtyři publikované tituly, kromě obou řad *Acta Polytechnica* také periodika *Geoinformatics FCE CTU* a *Applications of Structural Fire Engineering*. Další tři měly nastavený skrytý testovací režim. Vyšší verze redakčního systému umožňuje autorům i recenzentům zadat jako součást svého profilu identifikátor autora ORCID, který se pak stává součástí metadat exportovaných do databází (*Crossref*, *Scopus*, *DOAJ*) a jednoznačně napříč různými databázemi a systémy propojuje publikaci s autorem. Pro ČVUT představuje *OJS* okamžitě použitelný nástroj pro on-line publikování vědeckých publikací (periodik, edic studentských prací apod.) v režimu Open Access se všemi publikačními standardy včetně kontroly původnosti textů.

Služba **Similarity Check**, která kontrolu původnosti zaslaných příspěvků umožňuje, je již standardní součástí redakčního procesu obou řad *Acta Polytechnica* i dalších časopisů, které svým příspěvkům přidělují DOI. Služba je připravena pro kontrolu jakýchkoliv textů v angličtině, které budou mít DOI přidělené a budou publikovány on-line nebo uloženy do *Digitální knihovny ČVUT* (institucionální repozitář). V roce 2015 přidělovalo DOI s prefixem ČVUT svým příspěvkům celkem šest vědeckých časopisů.

13. Budování institucionálního repozitáře

Digitální knihovna ČVUT – institucionální repozitář (DK ČVUT) – je budována od roku 2010 jako celouniverzitní platforma v souladu s principy otevřenosti univerzity vůči českému i mezinárodnímu prostředí, zvýšení transparentnosti výukové a vědecké činnosti a sdílení znalostí a výsledků odborných aktivit v rámci i vně univerzity. *DK ČVUT* je postavena na open source softwaru DSpace a je koncipována jako celouniverzitní prostředí pro ukládání, uchování, sdílení a prezentaci dokumentů v elektronické podobě, a to zejména vysokoškolských závěrečných prací a publikačních výstupů ČVUT a je propojena s informačním systémem školy.

V roce 2015 pokračovaly společné práce ÚK a VIC na úpravách softwarového prostředí DSpace, které se týkaly technického zabezpečení, správy dat a administrace úlohy. Konkrétně se jednalo o přechod na vyšší verzi 5.3 s uživatelským rozhraním XMLUI. Byly provedeny další úpravy ve vyhledávání, byly rozšířeny filtry pro vyhledávání. Dále byla upravována pole metadatového záznamu v kolekci *OpenAire* podle požadavku <http://guidelines.readthedocs.org/en/latest/literature/> a provedena validace záznamů, aby mohla být dále sklížena ze strany OpenAire.

V souvislosti s implementací unikátního identifikátoru osob/autorů ORCID do prostředí IS ČVUT a jeho využitím napříč subsystémy ČVUT včetně repozitáře byl upravován a rozšířen ze strany ČVUT autoritní modul DSpace o možnost přidělení více identifikátorů jednomu autorovi. Toto řešení by mohlo být využitelné a přínosné pro celou komunitu uživatelů DSpace. Kromě tohoto identifikátoru pro osoby jsou v repozitáři jednotlivé záznamy opatřeny identifikátorem Handle a jsou indexovány v rámci vyhledávacích služeb (např. Google).

DK ČVUT ke konci roku 2015 obsahovala 18 tisíc záznamů a 42 tisíc plných textů.

Budováním *DK ČVUT* knihovna podporuje otevřený přístup k vědecké literatuře, zejména k plným textům článků publikovaných v recenzovaných časopisech, ale také k dalším cenným publikovaným informačním zdrojům. Repozitář slouží autorům ČVUT pro splnění podmínek programu Horizont 2020, které ukládají povinnost zajistit otevřený přístup k výstupům publikovaným v odborných časopisech (a financovaných z programu Horizont 2020), uložení metadat a plného textu článku v oborovém nebo institucionálním repozitáři.

ÚK podporuje zejména zelenou cestu OA a propaguje možnost autoarchivace plných textů publikačních výstupů v institucionálním repozitáři, který je propojen s IS ČVUT pro automatizované vkládání plného textu do repozitáře. Pro podporu zlaté cesty OA knihovna průběžně aktualizuje podrobné seznamy OA časopisů pro jednotlivé obory pěstované na ČVUT umístěné na webových stránkách ÚK ČVUT v sekci *Podpora VaV/Open Access*. Zvyšující pozornost byla věnována nekalým praktikám tzv. predátorských časopisů a konferencí a byla zvýšena informovanost akademické obce o tomto negativním aspektu OA publikování.

14. Informační infrastruktura

14.1 Technické a technologické vybavení ÚK

ÚK je systémově integrovaná do informační infrastruktury univerzitního prostředí, což je důležité zejména pro centrální pracoviště v budově NTK, která stojí mimo univerzitní síť. Podpora všech činností ÚK je založena na úzkém propojení s Informačním systémem ČVUT. Vzhledem k zásadním technickým a technologickým potřebám provozu ÚK byla podpora všech oblastí IT, včetně hardwarové, smluvně dohodnuta s VIC ČVUT a byla financována z prostředků ÚK.

V **technickém vybavení** se v roce 2015 obnovovala a doplňovala některá zařízení. Byly zakoupeny 4 notebooky, jeden počítač a tablet, 3 čtečky, projekční plátno a další drobná zařízení.

Všechny pracovní stanice byly jednotně spravovány a aktualizovány po stránce **softwarového vybavení**. Pro přípravu návodů a manuálů, které se vystavují na webových stránkách, byla používána služba *Captivate*. Pro implementaci služby *Flexibooks* byla dokoupena ke knihovnímu systému Aleph licence Aleph web selfcheck.

Ve studovně ÚK v budově NTK je využívána **technologie RFID**. Pro výpůjčku a vracení dokumentů je to samoobslužné zařízení – selfcheck, pro účely revize fondu na regálech se velmi dobře osvědčil digitální asistent (ruční terminál s RFID čtecím zařízením).

14.2 Knihovní systém Aleph

V průběhu roku probíhala standardní správa a údržba knihovního systému. Práce se týkaly zakládání nových samostatných sbírek, sjednocení dlouhodobých výpůjček, čištění databáze uživatelů, importů záznamů do *Souborného katalogu ČR*, stahování autoritních záznamů ze *Souboru národních autorit* aj. Pro inventury na některých pracovištích byly připravovány ze systému podklady. Byla provedena aktualizace mapy volně přístupného fondu ve studovně v 5. NP, kde v průběhu léta probíhala obsahová prověrka fondu. Byla zavedena a naimportována nová kategorie uživatele pro studenty celoživotního vzdělávání (CŽV). Pro uživatele Střediska pro podporu studentů se specifickými potřebami pokračovala konverze dat ELSA – převedení záznamů dokumentů, které jsou pro tyto studenty požizovány. Také proběhlo namapování záznamů ELSA z *Katalogu ÚK* do celostátní *Knihovni brány pro zrakově postižené* (<https://www.teiresias.muni.cz/knihovni-brana/>).

Prostřednictvím *Katalogu ÚK* nově získali uživatelé možnost krátkodobých e-výpůjček z nabídky *Flexibooks* (více v kap. 4.4 a 7.2), proběhla implementace služby do Alephu. Do katalogu byla také přidána nová služba – *Citace PRO* – nástroj pro tvorbu a správu citací (více v kap. 7.3). Dále byl připraven mechanismus k vystavování dat pro seznam nově došlých čísel časopisů ve studovně časopisů NTK (<https://www.techlib.cz/cs/83359-nove-dosla-cisla-casopisu>).

Zásadním úkolem v závěru roku 2015 bylo nasazení vyšší verze systému Aleph. Upgrade na verzi 22 proběhl bez problémů, z předchozí verze 20 se musely přenést především naše vlastní procedury a s nimi související tiskové výstupy. Nově bylo vytvořeno zadávání uživatelského hesla (PIN).

Dále bylo realizováno zpětné přidělení čísla *České národní bibliografie (ČNB)* a nastavení pravidelného importu těchto čísel do našich záznamů. V praxi je toto číslo využíváno především knihovnami, které provádějí digitalizaci dokumentů z české národní produkce. My jsme toto číslo do našich záznamů zavedli proto, abychom mohli využívat větší počet náhledů obálek, včetně obsahů, ze serveru <http://obalkyknih.cz>.

V souvislosti s přechodem na nová katalogizační pravidla RDA byla provedena úprava všech šablon a nově byla upravena řada nastavení – přidána nová pole, nové indexy, nastaveny kontroly a upraveno vyhledávání. Všichni pracovníci akvizice a katalogizace prošli školením pro pravidla RDA. Školení vedla Ilona Poláčková, která se také pravidelně účastnila jednání Pracovní skupiny pro jmenné zpracování v Národní knihovně ČR.

Pracovníci ÚK se účastnili pracovních setkání neformálního sdružení uživatelů knihovního systému Aleph (Sualeph), které v roce 2015 proběhlo na jaře v Plzni a na podzim v Brně. Na podzimním setkání vystoupila Tereza Šorejsová s příspěvkem *Implementace e-výpůjček Flexibooks v systému Aleph*. Helena Kovářiková a Tereza Šorejsová se v červnu zúčastnily 39. ročníku mezinárodní konference ELAG 2015 ve Stockholmu, která byla zaměřena na problematiku dat – jak zahrnout do procesů knihovny nejen tradiční bibliografická data, ale jak tradiční bibliografická data spojit s daty vzniklými mimo knihovnu (metadata, big data, research data).

15. Prostory

Prostorová situace ÚK se od roku 2009 nezměnila na **centrálním pracovišti**, které využívá prostory v budově NTK. Jedná se o studovnu v 5. patře, skladové prostory v 1. podzemním podlaží a administrativní prostor ve 2. patře – v úhrnné ploše 1 131,66 m². Podle nájemní smlouvy je ÚK oprávněna užívat určenou část výpůjčního pultu v 2. patře v hale služeb a u něj se nacházející úložné prostory v rozsahu 2 regálů.

Prostory centrálního pracoviště nejsou ideální. Kapacita skladu byla naplněna a hledají se řešení pro další období. Jedním z nich bylo přesunutí části fondu MÚVS (bakalářské a diplomové práce) do jejich vlastních prostor. ÚK se potýká také s nedostatečnou kapacitou regálů ve studovně v 5.NP, kde prostor neumožňuje žádné další rozšíření. V létě 2015 byla provedena obsahová prověrka fondu, zejména na duplicitní dokumenty, které byly vyřazeny z volného výběru a umístěny do již přeplněného skladu.

Nedostačující jsou administrativní prostory ÚK. Kritickým se stal počet pracovních míst, který nelze nijak navýšit, protože to neumožňuje prostorové uspořádání stolů a jejich vzdálenost od přímého světla. Tato skutečnost nepříjemně limituje přijetí každého nového pracovníka. Dále nezbývá než každoročně konstatovat, že chybí jednací místa. Většina pracovních porad se uskutečňuje v „kuchyňce“, kam skutečně nelze zvát pracovní návštěvy. Týmová jednání a konzultace se odehrávají u pracovních stolů, takže pro okolní nezúčastněné pracovníky jsou řešením sluchátka na uších.

ÚK nemá vlastní zasedací místnost, z nájemní smlouvy má ÚK právo bezplatně využívat vzdělávací centrum nebo zasedací místnost NTK pro porady a obdobné příležitosti, a to v rozsahu 15 pracovních dnů ročně. V roce 2015 se toto ujednání naplňovalo využitím učeben pro konání pracovních setkání s fakultami, na pořádání seminářů a knižní výstavy.

Prostorová situace v **lokálních knihovnách** – zahrnuje veřejný prostor, tj. výpůjční oddělení, studovny a volně přístupný fond, dále kanceláře a sklady – se v roce 2015 změnila v knihovně FBMI. Knihovna byla v roce 2015 přestěhovaná do nových prozatímních prostor v přízemí budovy FBMI, které jsou o 20 m² menší. Došlo také ke snížení počtu studijních míst.

Počet **studijních míst**, vykazovaných za celou ÚK, se snížil o 4 místa v knihovně FBMI. V tab. 26 jsou uvedeny údaje o velikosti ploch na jednotlivých pracovištích a konkrétních počtech studijních míst.

ÚK	ÚK/NTK	FJFI	FD	FBMI	Celkem
plocha (m ²)	1 132	276	387	120	1 915
počet míst	55	12	68	17	152

tab. 26

16. Personální situace

V roce 2015 všichni pracovníci plnili svoje konkrétní úkoly, které byly podrobně popsány v předchozí části zprávy, s velkým pracovním nasazením.

Pracovní kapacita se celkově snížila o 1 pracovníka, ale v přepočtených úvazcích zůstala podobná jako v předchozím roce. Na centrálním pracovišti ubyli 2 pracovníci, ale v prvních měsících roku nastoupily 2 nové pracovnice. V lokální knihovně na Fakultě dopravní došlo odchodem 1 pracovnice ke snížení o 0,5 úvazku. Chybějící kapacita byla doplněna službami pracovnice z centrálního pracoviště. Podobně tomu je i v lokální knihovně na FBMI, kde je provoz knihovny také zajišťován částí kapacity z centrálního pracoviště. Ukazuje se, že při dobře nastaveném režimu práce v celé knihovně lze využívat stávající kapacity, zejména ve službách a zpracování fondu. Dobře se osvědčil také systém částečných nebo zkrácených úvazků. Celková práce knihovny je v rámci školy dobře hodnocena, zcela jistě je tato skutečnost ovlivněna nadstandardně dobrými vztahy na pracovišti.

V ÚK k 31. 12. 2015 podle dosažené kvalifikace pracovalo 18 pracovníků s VŠ vzděláním (z toho 11 s knihovnickým) a 14 středoškoláků (z toho 9 absolventů knihovnické střední školy).

V tab. 27 je uveden vývoj personální situace v letech 2009-2015. V tab. 28 jsou uvedeny konkrétní počty pracovníků a úvazků podle jednotlivých pracovišť ÚK, a to v roce 2015.

ÚK	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
pracovníci	34	35	33	33	31	33	32
úvazky	31,0	29,85	28,95	28,5	26,5	29,5	29,4

tab. 27

Zaměstnanci ÚK v roce 2015	ÚK/NTK	FJFI	FD	FBMI	Celkem
pracovníci	28	2	1	1	32
úvazky	25,8	2	1	0,6	29,4

tab. 28

Ekonomické činnosti (rozpočet, personalistika, finanční a mzdové účetnictví, evidence majetku apod.) zajišťovali pracovníci školy (nad rámec jejich pracovní činnosti) celkem v rozsahu 2 pracovních úvazků, některé činnosti se přenesly do pracovních náplní knihovníků. **Technickou a technologickou podporu** činnosti ÚK smluvně zajišťuje VIC.

Pracovníci ÚK se účastnili řady **odborných a vzdělávacích akcí**, které byly zaměřeny na rozšiřování jejich odborných znalostí a seznamování se s novinkami ve všech oblastech knihovnické a informační praxe. Celkem bylo navštíveno 38 tuzemských akcí (konferencí, seminářů, workshopů), na řadě z nich přednesli příspěvky nebo představili postery. Knihovna sama uspořádala nebo se podílela na pořádání 8 seminářů. **Na mezinárodních konferencích** pracovnice ÚK úspěšně reprezentovaly ČVUT, s příspěvkem na 36. výroční konferenci IATUL v Hannoveru, na výroční konferenci LIBER v Londýně měla ÚK zastoupení v posterové sekci. Velmi úspěšný byl IATUL *Workshop on Information Literacy*, o jehož organizaci byla ÚK požádána a který se konal v listopadu v Praze (více v kap. 17 *Mezinárodní a národní spolupráce*).

Přínosná byla také studijní cesta do knihoven v Německu a Švýcarsku (Regensburg, Curych a St. Gallen), které se zúčastnily 3 pracovnice. V rámci interní porady pak seznámily se svými poznatky ostatní pracovníky knihovny.

17. Mezinárodní a národní spolupráce

17.1 Členství v odborných orgánech a organizacích

Asociace knihoven vysokých škol ČR, z. s.p.o (AKVŠ)⁴

ČVUT patří od roku 2002 k zakládajícím členům Asociace a po celou dobu se aktivně podílí na její činnosti. V roce 2015 pracovala Marta Machytková ve funkci předsedkyně výkonného výboru. V *Odborné komisi pro informační vzdělávání a informační gramotnost* AKVŠ pracovaly Zdena Cívínová, Ludmila Tichá a Ilona Trtíková. Aktivit neformální skupiny *DSPACE.CZ* a *Iniciativy pro podporu otevřeného přístupu* se účastnila Lenka Němečková.

Asociace se zabývala v roce 2015 řadou témat, klíčová byla problematika financování elektronických informačních zdrojů v souvislosti s přípravou individuálního systémového projektu v rámci OP VVV. Zabývala se též zákonem o veřejných zakázkách v oblasti knihovních fondů, z jejího podnětu byl vypracován návrh věcného i legislativního řešení současného nevyhovujícího stavu. Projednání zákona Poslaneckou sněmovnou ČR bylo v roce 2015 odloženo. AKVŠ se také zapojila do aktivit projektu 7. RP FOSTER (Facilitate Open Science Training for European Research), v rámci něj byly připraveny dva celodenní semináře *Dny otevřené vědy 2015*. Významnou aktivitou byla také příprava a provedení *Celorepublikového průzkumu informační gramotnosti vysokoškolského studenta*, do něhož se zapojilo i ČVUT.

Ve spolupráci s Ústřední knihovnou VŠB – Technická univerzita Ostrava byla ve dnech 13.–14. 10. 2015 uspořádána konference *Bibliotheca academica 2015*⁵. Hlavním tématem konference bylo Vysokoškolská knihovna: vzdělávání – věda – podpora. Pozvání přijal Lars Bjørnshauge, Managing Director DOAJ (Directory of Open Access Journals) a SPARC Europe Director of European Library Relations, a přednesl příspěvek *Open access – efficient open access policies and good publishing practice*. Podrobné informace o všech aktivitách AKVŠ jsou na webových stránkách asociace.

International Association of Technological University Libraries (IATUL)⁶

ČVUT je řádným členem asociace IATUL od roku 2001. IATUL je mezinárodní asociace založená v roce 1965, která působí zároveň jako podsekcce největšího knihovnického sdružení The International Federation of Library Associations (IFLA). IATUL pravidelně organizuje výroční konferenci v různých částech světa. V roce 2015 se 36. konference IATUL konala v Hanoveru (5.–9. 6. 2015). Ústřední myšlenkou konference bylo strategické partnerství knihoven a jejich uživatelů, především vědců, studentů, partnerů z průmyslu, ale i dalších potenciálních zájemců o budování otevřeného přístupu k vědeckým informacím a výsledkům výzkumu. Konference se zúčastnily Iva Adlerová, Lenka Němečková a Ilona Trtíková s příspěvkem *University library – support to university scientific journals*.

Na konci roku 2014 přijala ÚK nabídku na uspořádání dvoudenního workshopu pracovní skupiny pro informační gramotnost (IATUL Special Interest Group on Information Literacy). Akce se konala ve dnech 23.–24. 11. 2015, byla spoluorganizovaná výborem IATUL a ÚK, jednou z členských knihoven. Hlavními organizátorkami byly Lenka Němečková a Ilona Trtíková. ČVUT také poskytlo své prostory a záštitu prorektora pro vědeckou a výzkumnou činnost prof. Škvora (obr. 5). Seminář byl věnován podpoře e-research a novým kompetencím knihoven, mapování současného stavu a diskusím nad výsledky dosavadních aktivit pracovní skupiny. Zúčastnilo se jej 45 účastníků ze 12 zemí světa, kteří se v přednáškách a panelových diskusích podělili o zkušenosti a novinky ze svých knihoven a univerzit. ÚK se podílela také na programu, ve kterém vystoupila Iva Adlerová s příspěvkem *How do we support young researchers at the Czech Technical University in Prague?*, samostatné panelové diskuse vedly Iva Adlerová, Lenka Němečková, Ludmila Tichá a Ilona Trtíková. Seminář se setkal s velmi pozitivním ohlasem, prezident IATUL Reiner Kallenborn vyzdvihl bezchybnou organizaci akce.

⁴ <http://www.akvs.cz>

⁵ <http://www.akvs.cz/aktivity/ba-2015/index.html>

⁶ <http://www.iatul.org>

obr. 5

LIBER (Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche)⁷

Členem LIBER - Asociace evropských vědeckých knihoven - se ÚK stala v roce 2010. Asociace byla založena v roce 1971, od roku 2009 sídlí v holandském Haagu a sdružuje více než 420 knihoven z více než 40 zemí. Hlavním cílem LIBER je reprezentovat zájmy evropských vědeckých knihoven, jejich univerzit a jejich vědců. V roce 2015 byla klíčovou akcí 44. výroční konference LIBER, která se konala ve dnech 24.–26. 6. 2015 v Londýně. Hlavním mottem bylo *Towards open science*, konference se zaměřila na oblast open science, research data a open access. Konference se účastnily Iva Adlerová, Lenka Němečková a Ilona Trtíková s posterem *Open Science State-of-the-Art in the Czech Technical University in Prague*.

17.2 Zahraniční hosté v ÚK

V listopadu navštívily ÚK kolegyně Iveta Krumina, Liene Mukane, Kristíne Robezniece a Janis Kositis z Národní knihovny Lotyšska. Seznámily se s organizací a provozem ÚK, měly zájem o knihovní fondy a služby, o dostupnost elektronických informačních zdrojů. Samy představily svoji knihovnu a její hlavní aktivity.

17.3 Zahraniční cesty

- 36th Annual IATUL Conference, Hannover, 5.–9. 6. 2015 (Iva Adlerová, Lenka Němečková, Ilona Trtíková)
- ELAG 2015, Stockholm 8.–12. 6. 2015 (Helena Kovářiková, Tereza Šorejsová)
- LIBER Annual Conference, London, 24.–26. 6. 2015 (Iva Adlerová, Lenka Němečková, Ilona Trtíková)
- Studijní cesta do knihoven v Německu a Švýcarsku, 2.–4. 6. 2015 (Lenka Krejčová, Daniela Nová, Dana Šinková)
- ECIL, Tallin, 19.–22. 10. 2015 (Ludmila Tichá, Michaela Morysková)

⁷ <http://www.libereurope.eu>

18. Projekty (grantová a rozvojová činnost)

18.1 Realizované v roce 2015

- *Institucionální plán (IP) ČVUT 2015*, v jeho rámci Dílčí aktivita ÚK PKI a ORCID jako komplexní řešení podpory VŠKP a VVVS, řešitelka Lenka Němečková; spoluřešitelé Helena Kovářiková, Iva Adlerová a pracovníci VIC.
- *Zpřístupnění klíčových informačních zdrojů a služeb pro VaV v technických a inženýrských oborech* – projekt LR1310 v programu MŠMT LR Informace – základ výzkumu, řešitelka Barbora Ramajzlová; spoluřešitelky Marta Machytková, Lenka Němečková, Ilona Trtíková.
- *NOV@ 2015 – Knižní novinky v technických oborech. 7. prodejní výstava zahraničních knih pro studijní a vědní obory ČVUT* – projekt v rámci Fondu pro podporu celoškolských aktivit ČVUT, řešitelka Daniela Nová.

18.2 Podané na rok 2016, pokračující

- *Zpřístupnění klíčových informačních zdrojů a služeb pro VaV v technických a inženýrských oborech* – projekt LR1310 v programu MŠMT LR Informace – základ výzkumu, řešitelka Barbora Ramajzlová; spoluřešitelky Marta Machytková, Lenka Němečková, Tereza Bártová.
- *NOV@ 2016 – Knižní novinky v technických oborech. 8. prodejní výstava zahraničních knih pro studijní a vědní obory ČVUT* – projekt v rámci Fondu pro podporu celoškolských aktivit ČVUT, řešitelka Daniela Nová.

19. Publikační a přednášková činnost

Články v časopisech

- ADLEROVÁ Iva, Michaela MORYSKOVÁ a Lenka NĚMEČKOVÁ. Průvodce vědeckým publikováním. *Pražská technika* [online]. 2015, č. 4, s. 22-23. [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <http://intranet.cvut.cz/cs/struktura/ctn/pt/pt2015>
- KOVÁŘÍKOVÁ, Helena a Šimon NEŠVERA. Kam s ním? Do repozitáře! Otevřený přístup k vědecko-výzkumným informacím a jeho výhody. *Pražská technika* [online]. 2015, č. 2, s. 24. [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <http://intranet.cvut.cz/cs/struktura/ctn/pt/pt2015>
- NOVÁ, Daniela. NOV@ 2015. *Pražská technika* [online]. 2015, č. 5, s. 8. [cit. 2015-01-13]. Dostupné z: <http://intranet.cvut.cz/cs/struktura/ctn/pt/pt2015>
- TRTÍKOVÁ, Ilona. Citační manažery. *Ikaros* [online]. 2015, roč. 19, č. 9. [cit. 2016-01-13]. ISSN 1212-5075. Dostupné z: <http://ikaros.cz/node/17581>
- NĚMEČKOVÁ, Lenka a Iva ADLEROVÁ. New publishing standards in Geoinformatics FCE CTU. *Geoinformatics FCE CTU* [online]. 2015, vol. 14, no. 1. [cit. 2016-01-13]. DOI: 10.141311/gi.14.1.0

Příspěvky na konferencích

- ADLEROVÁ Iva, Lenka NĚMEČKOVÁ a Marta MACHYTKOVÁ. Informační a publikační strategie mladých vědců. In: *INFORUM 2015: 21. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích, Praha 26.–27. května 2015* [online]. Praha: Albertina icome Praha, 2015. [cit. 2016-01-13]. ISSN 1801–2213. Dostupné z: <http://www.inforum.cz/pdf/2015/adlerova-iva.pdf>

Prezentace na konferencích

- ADLEROVÁ, Iva. How do we support young researchers at the Czech Technical University in Prague? In: *IATUL Workshop on Information Literacy, 23–24 November 2015, Prague, Czech Republic. Information Literacy and beyond for E-Research Support* [online]. [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <http://iatul-workshop2015.civ.cvut.cz/presentation/04x01%20Adlerova.pdf>
- MACHYTKOVÁ, Marta. Vysokoškolské knihovny 2016-2020. In: *Bibliotheca academica 2015: Vysokoškolské knihovny: vzdělávání – věda – podpora, Ostrava, 13.–14. 10. 2015* [online]. [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.akvs.cz/aktivity/ba-2015/program.html>
- NĚMEČKOVÁ, Lenka. AKVŠ a SPARC Europe – členství, výhody, výzvy. In: *Bibliotheca academica 2015: Vysokoškolské knihovny: vzdělávání – věda – podpora, Ostrava, 13.–14. 10. 2015* [online]. [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.akvs.cz/aktivity/ba-2015/program.html>
- NĚMEČKOVÁ Lenka, Iva ADLEROVÁ, Ilona TRTÍKOVÁ a Marta MACHYTKOVÁ. University library – support to university scientific journals. In: *36th Annual IATUL Conference in Hannover, Germany, 5–9 July 2015. Strategic Partnerships for Access and Discovery* [online]. [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <http://docs.lib.purdue.edu/iatul/2015/ddp/2/>
- NOVÁ, Daniela. Akvizice elektronických knih formou e-vypůjček (EBL). První zkušenosti s e-vypůjčkou zahraničních knih ve VŠ knihovně. In: *25. akviziční seminář SDRUK* [online]. [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <http://www.sdruk.cz/data/xinha/sdruk/Akvizice/2015/nova.pdf>
- NOVÁ, Daniela. Akviziční proces e-knih v rukou odborných čtenářů. Praktické zkušenosti vysokých technických škol v ČR s různými typy DDA (Demand-driven acquisition) e-knih. In: *Bibliotheca academica 2015: Vysokoškolské knihovny: vzdělávání – věda – podpora, Ostrava, 13.–14. 10. 2015* [online]. [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.akvs.cz/aktivity/ba-2015/program.html>
- ŠOREJSOVÁ Tereza a Jiří RATAJ. Implementace e-vypůjček Flexibooks v systému Aleph. Setkání uživatelů Aleph, VUT Brno, 19. 11. 2015. In: *Digitální knihovna ČVUT* [online]. [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <https://dspace.cvut.cz/handle/10467/7921>
- ŠOREJSOVÁ Tereza a Daniela NOVÁ. Zkušenosti se zpřístupněním českých e-knih (Flexibooks). E-knihy I. Seminář NTK. In: *Institucionální digitální repozitář NTK* [online]. [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: http://repozitar.techlib.cz/record/928/files/idr-928_1.pdf
- TRTÍKOVÁ, Ilona a Alexandra VANČUROVÁ. Propagace informační výchovy: příklady dobré praxe. In: *Bibliotheca academica 2015: Vysokoškolské knihovny: vzdělávání – věda – podpora, Ostrava, 13.–14. 10. 2015* [online]. [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.akvs.cz/aktivity/ba-2015/program.html>

Postery na konferencích

1. NĚMEČKOVÁ Lenka, Ilona TRTIKOVÁ a Marta MACHYTKOVÁ. Open Science State-of-the-Art in the Czech Technical University in Prague. In: *LIBER Annual Conference, 24–26 June 2015, London, UK* [online]. [cit. 2016-01-13]. [Poster session]. Dostupné z: <http://www.liber2015.org.uk/programme/>
2. ADLEROVÁ, Iva. Nové kompetence univerzitních knihoven. In: *Bibliotheca academica 2015: Vysokškolské knihovny: vzdělávání – věda – podpora, Ostrava, 13.–14. 10. 2015*. Poster.

20. Přílohová část

Seznam zaměstnanců k 31. 12. 2015

Jméno	Tel. 22435....	E-mail	Zařazení
Machytková Marta	9801	marta.machytkova@cvut.cz	ředitelka
Němečková Lenka	5000	lenka.nemeckova@cvut.cz	zástupkyně ředitelky
Adlerová Iva	9997	iva.adlerova@cvut.cz	redaktorka
Bártová Tereza	9938	tereza.bartova@cvut.cz	odd. podpory studia
Bořilová Stanislava	8455	stanislava.borilova@uk.cvut.cz	lokální knihovna FBMI
Civínová Zdena	9986	zdenka.civinova@cvut.cz	odd. podpory studia
Ečerová Lenka	9986	lenka.ecerova@cvut.cz	odd. služeb
Hájková Ivana	8450	ivana.hajkova@cvut.cz	odd. fondů
Hanzlová Dana	9983	dana.hanzlova@cvut.cz	odd. fondů
Kočová Věra	9994	vera.kocova@cvut.cz	odd. služeb
Kováříková Helena	8451	helena.kovarikova@cvut.cz	vedoucí odd. fondů
Krejčová Lenka	9984	lenka.krejцова@cvut.cz	vedoucí odd. služeb
Kučerová Ludmila	9800	ludmila.kucerova@cvut.cz	odd. služeb
Kutinová Marie	9984	marie.kutinova@cvut.cz	odd. služeb
Libovická Helena	9985	helena.libovicka@cvut.cz	odd. služeb
Machová Stanislava	8340	stanislava.machova@uk.cvut.cz	lokální knihovna FJFI
Morysková Michaela	9982	michaela.moryskova@cvut.cz	odd. podpory studia
Mrkvička Vít	9986	vit.mrkvicka@cvut.cz	odd. služeb
Nová Daniela	9987	daniela.nova@cvut.cz	odd. fondů
Neprašová Eliška	9938	eliska.neprasova@cvut.cz	technik
Poláčková Ilona	9987	ilona.polackova@cvut.cz	odd. fondů
Ramajzlová Barbora	8445	barbora.ramajzlova@cvut.cz	knihovník/specialista
Sedláčková Jana	9800	jana.sedlackova@cvut.cz	odd. fondů
Statečná Zuzana	9985	zuzana.statecna@cvut.cz	odd. fondů
Šimáková Irena	9800	irena.simakova@cvut.cz	odd. fondů
Šinková Dana	8340	dana.sinkova@uk.cvut.cz	lokální knihovna FJFI
Šorejsová Tereza	8450	tereza.sorejsova@cvut.cz	odd. fondů
Šrůtová Leona	9191	leona.srutova@uk.cvut.cz	lokální knihovna FD
Tichá Ludmila	9982	ludmila.ticha@cvut.cz	vedoucí odd. podpory studia
Trtíková Ilona	9938	ilona.trtikova@cvut.cz	odd. podpory studia
Zaisová Miroslava	9983	miroslava.zaisova@cvut.cz	odd. fondů
Žalská Marie	9994	marie.zalska@cvut.cz	odd. fondů